

NÉPÜNK

MEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4
Telefon 449

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Wassersfrom Sándor - Leifner Zoltán
Felelős szerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Belföldön: Hittközségeknek és vállalatoknak 500.
magánosoknak: egész évre 300, félévre 160.
negyedévre 85 lei. Külföldön: 120-80, 45, 25 ct.
180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengé. 10-6 Dollár.

Miért nem jöhet a Cuza-Goga párt kormányra?

Cuza professzor azt hiszi, hogy öreg korára mégis célhoz ér. Királyi kihallgatáson volt és a Cuza-Goga front utonnan indult és régebbi orgánumaiban hűbellejűzva jóslgatja, hogy koratavasszal uralomra kerülnek. De ezt a pszichozist sikerült annyira belevinni a köztudatba, hogy még a zsidó újságok is keserű rezignációval cikkeznek arról, hogy „Cuza ante portas!” Nagy hiba ez és nagy tévedés is. Mert mi nem hisszük és egy pillanatig sem hihetjük, ha logikusan végiggondoljuk a történeket és alaposan megvizsgáljuk a bel és külpolitikai adottságokat, hogy Cuzák kormánya kerülhetne. Mi még abban sem taláunk semmi vészjóslást, ha Titulescu együtt ebédel Cuzával és ha Gogával S. Moritzban ad karácsonyi randevut. Nem diplomáciai csúrcsavardással és logikálan alap-gondolatból kiindulva szögezhetjük le, hogy nem kell és nem is szabad megvárni attól, amivel az új front fenyegetőzik.

A romániai antiszemita beállítottság fassizta front nem ragadhatja magához egykönnyen a hatalmat. S mert sorsunkról, jövőnkéről van szó, sőt nemcsak a miénk, hanem ezzel kapcsolatban bizonyos mértékben a szomszéd országok zsidóságának sorsáról is, megvilágítani igyekszünk azt, amire optimizmusunkat alapítjuk. Nagy örömlécek gyujtására nincs semmi okunk ugyan, mert amíg eddig történt az illovi ügyvédi kamarában, meg amí néhány napon át nyugtalanította Bucuresti zsidóságát, az nem elhanyagolható és nem vehető könnyedén még a legoptimistábbak szerint sem. De viszont kétségbeesésre semmi okunk sincs. Nem pedig azért, mert ezek a legteljesebb helyen történő kihallgatások, ezek a Titulescu-féle megbeszélések inkább valami egészen mást céloznak. Inkább arra gondolhatunk, hogy felvilágosították a Cuza-Goga fronti vezéreit arról, hogy Románia részére csak két út létezik. Vagy együtt halad eddigi szövetségeseivel, együtt halad a franciákkal, angol entente-al, együtt dolgozik szoros kollaborációban a csehekkel és szerbekkel, egyszerűen a kisenlente-al, vagy pedig szakít ezzel a régi bevált politikával és egészen új orientációt keres. Már pedig ez az orientáció legyen az a legantiszemitább is, szüres ellenében van az ország eminens érdekeivel. Egy német-angyal-magyar (kissé olasz) politika nem telet meg a mai Románia utjának céljával. Sőt, éles ellenét van a hatalmi blokk célkitűzései és a román állam életérdekei között. Sokkal szorosabb az a politikai, morális, gazdasági kapcsolat, amely a világháború sikeres befejezését szerente meg az antantba tömörült államoknak, sem hogy ezt politikai fantazmagóriáért egy kis „júd” a zsidó”-ért érdemes volna elldozni. Jól látja ezt Titulescu és jól látják azt az összes, az ország sorsát illető

tényezők. De meg azért sem lehet egy fassizta politika járszallagjára engedni az országot, mert hiszen a szomszédos és szoros szövetségi viszonyban levő Csehszlovákia épen most választott egy demokratikus elnököt, Benes személyében és alig hihető, hogy a legközelebbi években a klasszikus Masaryk-féle elgondolások nagyszerű célkitűzéseitől elhajlana a fiatal köztársaság politikája. A jugoszláviai politika elgondolások is mindinkább a megértés politikáját hirdetik és távolodnak a diktatorikus irányzattól.

De eltekintve a külpolitikai megfontolások napról világosabb irányvonalától, itt van mindjárt a belpolitikai tények adottsága, amely azt a hősorszkópot mutatja, hogy nem mehetünk egy Cuza-Goga-féle kalandba. Nem mehetünk azért sem, mert hiszen Románia 1924-ben alkotott alkotmánya sem engedne meg semmi olyasmit, ami ne a legtisztább liberalizmus szellemében történék. Ez az alkotmány a romániai demokrácia magna-chartája, amelynek szilárd fundamentuma nemcsak remény, hanem biztos alapot is jelent a zsidóság és általában a kisebbségi polédróság jövője szempontjából. Az ország nagy pártjai, a szigoruan és jól kormányzó liberális párton kívül a nacional caranista párt is a 100 százalékos alkotmányosság alapján áll. Ezek a nagy pártok, amelyek uralkák az ország többségi népének ideológiai beállítottságát, nem engedik meg, hogy hi valami történék, amely a Cuza-féle elgondolásokat engedné érvényesülni. Ez az antiszemita front intecik fuellekből áll. Nincs mögöttük más, csak az egyetem padjain ülő diákok egyrésze, akik

lének, hogy nem lesz sima a jövődbeli elhelyezkedésük. Meg a rosszul sikerült ügyvéd, orvos és más existenciák, akik azt hihetik, hogy kevés munkával, sok eredményi érnek el majd az országban, amely azzal kell elismerje születési szerencséjüket, amely a többségi néphez köti őket, hogy mintegy modern „hibbizomány” formájában, egy nagyszerű főorvosi, közjegyzői, iskolaigazgatói, állampáni, állomástönöki stállumot kell biztosítani számukra. Ha erre nincsen egész biztos reményük, akkor rögtön a Cuza Goga párthoz csatlakoznak, mert úgy remélik, hogy ez hozza meg számukra a biztos boldogulást.

Mi nem látjuk sötétén a helyzetet. Mi hiszünk abban, hogy az ország alkotmánya szilárd bázison nyugszik, azon senki nem akar változtatni. Mi hiszünk a szenális diplomáciai érzékek megáldott román politikuskok széles látóköriségében, akik tudják mit jelent a demokrata Franciaország és mit a ved teuton erőktől és a „hatalom több a jognál” elvvel kormányzott Németország. A mi mai kormányunk mindenütt megteszi anélkül is azokat a concessziókat, melyek lehetövé tessék számunkra mindazt, amit azok demagógiával akarnak elérni.

Mi nem hiszünk, hogy Cuza-Goga jöhet. Nem jöhetnek, mert az minden logika ellenére volna. Nem hiszünk, mert ez egy ország jövője ellen volna. Nem hihetjük, mert ez két évtizedes sikeres külpolitikai irányzat arculapása volna. Mi hiszünk és bíznunk a román demokrácia történeliségében, és ha vannak is szomorú jelenségek, ezek nem jelentenek egyebet, mint nyugtalanító érzést és bizonyos kelemetlen szorongást. Nem olyan sötét a jövő, amilyennek a sötét-látók hiszik. Ha nem is dereng, de nem is jön a sötét éjszaka sem!

Meghalt Lord Reading volt indiai alkirály

London. Lord Reading volt indiai alkirály, Angolország volt kül- és igazságügy-minisztere hétfőn délután meghalt.

Hetvenöt évet ért el Sir Rufus Isaacs Reading grófia, talán a legnagyobb karriert elért zsidó férfi. Hajósinnasságon kezdte, azután ügyvéd lett Londonban, majd igazságügyminiszter, országbíró (Lord Justice), az Egyesült Államok angol követe, külügyminiszter, végül India királya. Az angol király után ez a legnagyobb méltóság Nagy-britanniában.

Egyszerű zsidó kereskedő, Joseph Isaacs volt az édesapja. Az édesanyja Alber Cohennek a leánya és így ugyanazt a nevet viseli, mint Millerand volt francia köztársasági elnöknek az édesanyja. A Rufus-család nem vele lépett a közéletbe. Nagybátyja, Sir Henry Isaacs London főpolgármestere volt.

Lord Reading halandvagyó, Robinson

természet volt. Huszonnégy éves korában Amerikába vitte a vérmérséklete, ahol jogot hallgatott.

A nyugalmas életet 1887-ben kezdte. Ekkor nősült és Londonban ügyvédi irodát nyitott. Az alsóházba 1904-ben került be liberális programmal. Hét évvel később lovaggá ütük és Lord Rotsch helyére, mint igazságügyminiszter, bekerült a kabinetbe. Két esztendővel később ért az országbírói kinevezés, Nagyköveti kinevezése a világháború idejére esik s ezzel a világpolitika keljős közepére sodródik.

Reading grófia élete minden fordulatán megmaradt önérzetes, jó zsidónak.

India élen a legfelsőbb pozícióit és legnagyobb hatalmat gyakorolta, mely valaha zsidó kezében összpontosult.

1936. Jan. 3. 6919.

Lezajlott a Zsidó Párt tartományi konferenciája Timisoaran

December 25-én, szerdán zajlott le Timisoaran az erdélyi Zsidó Párt konferenciája nagy érdeklődés mellett. Tizenkilenc erdélyi megye 68 delegátussal képviseltette magát, a zsidóságra nézve sorsdöntő napoknak megfelelő feszült atmoszférában. A konferenciát dr Fischer József, mint a párt erdélyi tagozatának elnöke nyitotta meg nagyhatású beszéddel:

(Dr Fischer József beszédét lapunk más helyén hoztuk.) Utána dr Nobel Sándor emelt kedett szövegre, Foglalkozik Roman Valér ismert javaslatával, amely nagy csapást jelentene a kisebbségi iparra és kereskedelemre. A szónok rámutat arra, a tényre, hogy a zsidóság egy a többségi mint a többi kisebbségi népekhez viszonyítva, sulyos gazdasági helyzetben van. Akik ingó javak közvetítésével foglalkoznak, általában jobban kivannak téve a világválság csapásainak, mint más termelési tényezők. Mindinkább érezhető minden vonalon az állami beavatkozás sulya. All ez a magángazdálkodás minden ágára, de az intellektuális foglalkozások is naponta újabb megszorításokkal találkoznak. Az intézményes antiszemitizmus törvénye volna a Roman Valéré, ha valóban a megvalósulás stádiumába juna. Dr Nobel részletesen ismerteti a törvényjavaslat burkolt és nyílt megszorításait és azok végzetes hatását arra a két foglalkozási ágra, amelyekben eddig sikerült a zsidóságnak megvetni lábát és ugyahogy megélni. Sok önálló iparos és kereskedő mellett számtalan zsidó üzemi munkás, tisztviselő és kereskedelmi alkalmazott kezéből tűnik ki a munkaszerszámot ez a javaslat. Fel kell tehát világosítani az illetékeseket arról, hogy ne engedjék megfojtani ezzel a törvénnyel az ország két igen produktív és hasznosítható osztályát és ne vegyék ki ezzel végleg a kenyérkereseti lehetőségét a zsidóság kezéből.

Dr Marton Ernő volt kamarai képviselő referátuma következett ezután.

A zsidóságnak mindenkor az volt az érzése, hogy mulhatatlannal szűkség van az együttműködésre a többi kisebbségekkel. Ezirányban sajnós nem sok eredményre mu tathatunk rá, mert a németek régi szokásukhoz híven, a maguk külön útját járják. A Magyar Párt hosszú ideig riválisi látott a zsidó pártban, mert az évszázados szokás alapján a zsidóságot a magyarság politikai bírtokállományához tartozónak deklarálta. A zsidóságban is voltak ellenzői, a zsidóságnak pártban való tömörülésének. A többi országrészek zsidósága pedig (így az ókíráltságban zsidók egyrésze) jobbnak vélte egyes román pártokba való beolvadását és maguk a román pártok is bizonyos szempontból — nem jó szemmel nézték az új párt működését.

Dr Marton ezután azt javasolja, hogy a Zsidó Párt országgyűlési konferenciája juttassa ünnepélyesen kifejezésre ama elhatározását, hogy teljes erejével támogatni kívánja mindama demokratikus politikai erőkharcát, melyek a polgári szabadságjogokért az itt élő népek egyenjogúsításáért küzdenek. A Zsidó Párt kívánatosnak tartja az összes ittélő kisebbségek összefogását.

Dr Borgida József (Satumare) nagyhatású jelentése következett. Kimutatások szeptember 1925-ben a romániai zsidóság 5,7 százaléka foglalkozott még mezőgazdasággal, amelyből következnek, hogy a zsidóságnak ősi kapcsolatai vannak a földdel. A zsidó szereti a földet és ha ebben akadályozzák, úgy ez a jelenség nem az ő rovására írható. Nem valószínű, hogy a romániai zsidóság a háború előtt csak így kis százalékarányban végzett volna földmunkát.

Közvetlen föld föld is megélhetést

nyújtott egyes családoknak. A földosztás következtében ez a helyzet megváltozott, mert az elvett zsidó földet nem kapott a zsidó szegény-néposztály megfelelő rekompenzációt. *Törjenek vissza földhöz azok, akik otthagyták — végzi dr Borgida — mert a föld jó és hálás azokhoz, akik megművelik. Hisz, hogy sikerülni fog a zsidóságot átmenteni együttes erőfeszítéssel a mai nehéz viszonyokon.*

Keszner Rezső az ifjuság válságos és kilátástalan helyzetét tárja a konferencia elé. A jobboldali erők előbbrejutása lelegevenben a zsidó ifjuság husába vág, mert ennek érvényesülése elé akar leküzdhetetlen akadályokat gördíteni. Így a Roman Valér-féle törvény a magánbiztosítási pályát is el akarja zárni a zsidó ifjuság elől.

Ahogy a „Népünk“ előre jelezte

Leszavazítják az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség névváltoztatására vonatkozó hivatalos indítványt

Mozgalmas zsidó élet volt december 25-én és 26-án Timisoaran. A Zsidó Párt élése mellett az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség is rendkívüli konferenciát tartott. Napirenden kizárólag az alapszabályok módosítása szerepelt. A konferenciát Vermes Ernő elnök nyitotta meg. Rámutatott beszédében a világ zsidóságának sulyos helyzetére. Ezután dr Nobel Sándor tartotta meg hivatalos referátumát. Javasolja, hogy az E. Zs. N. Sz. változtassa meg nevét Erdélyi Cionista Szervezetre.

Ezután megindul az általános vita. Először dr Fodor Sándor az Aviva Barisszia konferenciális frakciónak nevében ellenzi a névváltozást. Kiemeli, hogy a jelenlegi név átment már a közudatba és a megalakulás nélküli nemzeti tartalmát szimbolizálja a Szövetségnek. Dr Herman Dezső ugyancsak a névváltozás ellen szólal fel. Dr Fűrdrich kifogásolja az 5. szakaszt, amely kizárólagosságot akar biztosítani a helyi csoportnak az ifjusági csoportok megalakításában. Grünherger József (Sibiu), dr Borzida József (Satumare), Reiter Károly (Timisoara) a névesere mellett szólalnak fel.

Dr Fischer József szólal fel ezután és beszédében a Szövetség megalakulásának körülményeit ismerteti. Határozottan annak érdekében tör lándzsát, hogy a nevet ne változtassák meg, mert mindenkinek tudnia kell, hogy a cionizmus végző konzekvenciájaként — a nemzeti gondolat vívője és ennek maradéknélküli összességét jeleníti. Dr Fischer József nagyhatású beszéde után Mittelmann Jakab a mizrachit nevében szintén elveti a névváltozási javaslatot.

Névszerűt szavazást rendel el dr Nobel Sándor elnök és ennek eredménye az volt, hogy amint a „Népünk“ leírta, a zsidó néma előre is kívánatosnak és logikusnak tartott, a konferencia 43 szavazattal 31 ellenében a régi név fenntartása mellett döntött. Dr Borzida József azt a javaslatot terjeszti elő, hogy ezentúl kévenként tartson a Szövetség konferenciát. A javaslatot elvetik. A WIZO-val kapcsolatban Reiter Lunka, a WIZO országos ügyvezető elnöke ismerteti a WIZO jogi helyzetét a Szövetséggel kapcsolatban.

December 26-án a Szövetség NIB-je tartott ülést. Ennek kapcsán Moritz Geiger,

hár itt helyezkedett el az ifjuság 40 százaléka.

Az általános vita során először dr Herman Dezső (Cluj) ismerteti a clujit tagozat aktivitását, ahol egész Erdélyben egyedül van megszervezett tagozat, pártirodával, büdzsével, jogvédő irodával és párttagsági díjakat fizető tagokkal. Javasolja, hogy ezt a példát kövessék mindenfelé.

Dr Fűrdrich Ernő (Cluj) deklarációt nyújt át az elnökségnek, amelyben konkrét javaslatokat terjeszt elő, az ifjuság átrétegezést illetően. Lebovits Gyula (Cluj), dr Harsányi Jenő (Viseul de Sus) szólnak még hozzá. Utóbbi kéri a pártot, hogy a zsidó sajtó támogatásáról intenzíven legyen gaudoskodják.

Dr Fischer József elnök ezután reflektál a felszólalásokra. Javasolja, hogy az összes előterjesztett javaslatokat fogadja el a konferencia. Ezután a konferencia egyhangulag elfogadta az előterjesztett határozati javaslatokat.

A hozott határozati javaslatokat lapunk legközelebbi számában közöljük.

a Keren Hajjesod jeruzsálemi főirodájának delegátusa tartott referátumot. Dr Brişkel Ezekiel a KKL tevékenységéről tartotta meg hébernyelvű referátumát. Hirsch Simon a KKL erdélyi munkájáról és jövőbeni munkatervéről tart referátumot.

A szervezeti vitánál felszólaltak: Dr Weisz Artur (Timisoara), aki a KIB megkéréséből egy állandó főtájkári állás kinevezését kéri. Israel Albert (Sighet), a hebraizációs munka hiányosságaira mutat rá. Dr Szegő Ernő (Déva), helyteleníti a sok ifjusági szervezetet. Löwy mérnök, havi ezer lel megszavazását kéri a cluj cionista diákokon támogatására. Klein Eliáhu (Cluj) és Majorovits Ede (Dej) javaslatát vetették tárgyalás alá. Kérk egy progresszív vallásos cionista szervezet megalakítására a Szövetség engedélyét.

A Mizrachit delegátusok felszólalása után a NIB 42 szavazattal 28 ellenében elfogadja a kiküldött bizottság javaslatát az új szervezkedésre vonatkozólag azzal, hogy engedélyezi a szervezkedést anélkül, hogy a Mizrachit nevet használja. Drechsler Gyula előterjeszti az ifjuságra vonatkozó javaslatát. Dr Hermann Dezső Kasziner Ernő, Danzig Tibor és Reiter Ernő szólaltak még fel ebben a kérdésben.

A konferencia dr Nobel Sándor elnök zárszavai után a Hatikvával végződik.

— A palesztinai hitközségek adóhajtási jogot kaptak. Az Official Gazette legutóbbi számában rendelet jelent meg, amely szerint megadják a hitközségeknek az adószedési jogot, azzal a kötelezettséggel, hogy a Waad Leumi fenntartási költségéhez hozzá kell járuljanak. Ennek alapján joga van a hitközségeknek a házberek 5 százalékát adóiban inkasszálni és a Waad Leumi fenntartásához meg 1 százalékot. A hitközségek kötelesek ezt az egy százalékot a Waad Leuminak kifizetni. A hitközségeknek joguk van külön kivételt a vágtas után (gabala) a pászkasütésért is számíthatnak és bizonylatokért díjakat felszámíthatnak. Több mint egy font ilyen bizonylatot nem számíthatnak fel.

HETI GLOSSZÁK

A magyar egyetemek ifjusága...

Csaknem tizenöt esztendeje, hogy Magyarországon bevezették a numerus clausust. Ami azt jelenti, hogy sokszoros retortán keresztül, legfeljebb 5 vagy 6 százalékba lehet zsidó, a magyar tudomány csarnokainak. Azt híhelné a naiv és hívő lélek, hogy ezzel végleg „rendezést nyert” a zsidókérdés a magyar egyetemek terneiben. S még sinesen így. Valami érthetetlen rombolási düll lesz urrá időnkint a magyar egyetemek ifjusága körében és olyan vad hájszút indítanak a zsidó egyetemi hallgatók ellen, amelyre minden logika csodót mond és értetlenül áll a megnyilvánulásokkal szemben. Hiszen még a cári Oroszország numerusclaususos diákjai is békén hagyták azokat, akiket beengedtek amok idején a „tudomány felszentelt csarnokaiiba.” Micsoda fékezést régi „fene” rágja a mai nemzedéket, hogy még az öt perccent is kibírhatatlan konkurenciának képzeli? Egyik napon azt mondják, hogy „megjegyzést tettek a keresztre” a másik napon, azt hazudják a pesti egyetem polgárai, hogy azért verik meg a zsidó kollégákat, mert a Jókai-téri Komédia orfeum műsora „zsidó.” Végül „iel akarják hívni a társadalom figyelmét a zsidókérdés megoldására.” zsidóbojkotról beszélnek, szitponára ütteni az ötperccent, hogy a bölcseséget karon hat zsidót úgy megverjenek, hogy egyiknek fogát kitértek és fél arcát összezúrták. Másnap délelőtt 14 sebesültet szedtek fel a „tudomány csarnokának” köveiről.

És dr Biedl Samu, a szegedi magyar hitközség kiváló és messzi földön zsidó érzéséről és nagyszerű kvalitásairól ismert elnöke előadás sorozatát hirdeti. Azt akarja, hogy az „igazi magyarokat, akik sohasem voltak antiszemita” odavonza a kultúrelőadásokhoz és a „patriota magyar zsidósággal együttes vállvetett harra buzdítsa”. Nem hisszük, hogy bármily becseles is legyen a szándék: sikerülhet dr Biedl eigon dolása. Mert a mély jól el van hintve a magyar társadalomban. Hogy honnan és miből következettük? Nagyon szimpla az elgondolásunk. Ha a magyar társadalom valóban szíve mélyéig felháborodna azon, hogy az „ötperccent numeruszos” zsidó

fiúk fogait kitörök az egyetemeken és véresre verve kergetik ki, akkor újra nem fordulna elő ez az eset. Ha a hivatalos körök, csak egyetlen egyszer, jó keinyen az asztalra híhelnék és azt mondanák: 20 esztendősd zöldfülűek, rikácsoló és pubertás korát alig átvészelt kölyök, ezt nem engedhetjük meg mert ez árt az országnak, akkor bizonyos, hogy végleg elesendülhének ezek a vásári zajok. Ahol nem volna több zsidóverés a varsói egyetemen sem, meg a többiekben sem, ha keleturópai országok kormányai valóban energikusan véget vetnének ennek a századnak minden „víványát” megszegyénítő anomáliának. Hogy is mondták egykor Valda Sándor? „Hadd járjanak a gyerekek”. Ez neki „gyerekiáték” volt, neki gyerekiáték az, amiért millió ember szíve vérzik. Ez az a játék, amely végig sérti országok milliónyi zsidóságát. A magyar zsidóságot épen úgy mint — a lenyelt. Dr Biedl Samu szegedi hitközségi elnök igazi emberi szíve és nagy „testvéri ölelésre” felhívó szövege szikkadt hortobágyi szikes szív-talajra fog találni a magyar ugaron, mert nem fogják s nem is akarják megérteni. Amig litykös lesz az ur, ahol a lombiknak kellene lenni, ahol polon esatlan, filozófiai tanulmányok mottója helyett, ahol az orvosanhallgató sebeket oszt, a helyett, hogy sebeket gyógyítana, ahol a jog haligatója a jogalanságnak állít piederstall, ott nem lehet megértésről beszélni. Nem lehet mindaddig, amig „illetékes tényezők” nem kiáltják oda, birtokukban levő erejükkel fogva: *Legyen már elég a XX. század legnagyobb szegényéből...*

Streicher tovább tollasodik...

Nemrégiben megírta, hogy Streicher eladta usztó lapját a „Stürmer”-t és kapott érte egy nemzetközi viszonylatban is tekintélyesnek mondható összeget. Uglátszik, a nagy „vezérnek”, aki a zsidók véreben szere me fűrődni, vagyonserzési ambícióját

Izom- és idegtájdalmak, fűfájás esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen

bevált a Togat-tabletta. A Togat helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszerárban és drogeriában. Lei 52.— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

Dr Harry Landsdowne

Autodafé

A spanyol inkvizíció történetének egyik fűal kutatója, dr Harry Landsdowne feltűnést kel- tő akció tett közé egy előkelő londoni folyóiratban. Ez az akta eddig ismeretlen leírása az 1660 június 30-án Madridban letölt autodafének s így hangzik: „...1660 június 30-án II. Károly spanyol király maga gyújtotta meg fűlékes kezével a máglyát Eppen lakodalmát ülte. A véna és fűradt király, aki már tizenkilencedik évében úgy nézett ki, mint egy megtört öreg, népe kívánságára *Mária Luja* bourboni hercegnőt vette nőül. Jól lehet a fiatal királyt már a mézeshetekben brutálisan bűválnozta a király, a fiatal asszonnyak kénytelen-kelletlen ki kellett vennie a részét a lakodalmi ünnepekéket nem ére sorozatából.

Az autodafé már hetek óta előkészítettek. A nép számára tribünöket állcsoltak, a fűlésegeknek és grandoknak páholyokat építettek. Közben persze Károly a szerencsésen elülték javait elkobozta és megszószott rajtuk az inkvizícióval. A vég-

még nem elégtette ki lapjának eladását. Most érkezik híre annak, hogy Nürnberg város a legnémetebb sarka a nagy birodalomnak. De nem csak a régi Németország volt ez a város, hanem az új is, hiszen Streicher onkora ajándékát azért kapta mert „elvéülhetetlen érdemeket szerzett az antiszemitizmus terjesztése körül.”

Igy honorálja a mai Németország zsidógyűlöletét. Kétségtelen, hogy nem kicsinvesek. Ezzel szemben a berlini „Allgemeine Musikzeitung”-ban olvashatjuk, hogy a nagy német kottacégek katalógusai szerint még lehet kapni Mayerbeer, Offenbach, Mendelsohn kompozícióit, de a Deutscher Musikalienverleger-Verein kérdésére a birodalmi zenekamara vezetőcséze kijelentette, hogy a zenekiadások esetleges károsodásának elkerülése végett még most lehet terjeszteni ezeket a kottákat, de a jövőben ezeknek a „nemkívánatos” komponistáknak munkái kerülendők. Tehát előbb el kell

világosságánál vonult föl a borzalmas csapatt. A menet élén száz szénegőt haladt. Ők hozták a gyújtóanyagot. Szerszámuk puská és hegyes dárdá volt. Utánuk következtek a feketébe öltözött dominikánusok. Egy öreg pap vezeti őket a „Cruz verde”-vel, a zöld kereszttel, amelyen fekete gyász fűtyol leng. Most fűlksített kárma tör ki: a tömeg megpillantja az elégetendő képeket, harmónegy életnagyságu képet, amelyek a börtönben elpusztult vagy megszőköt zsidókat ábrázolják. A képeket a hóhér legények tarják magasra, akik kis koporsót tartanak kezükben. Kiásozt csontok vannak bennük, amelyeket szintén máglyára vetnek. Utánuk következnek ötvénnyeg „megtört” zsidó, akiket a halálfélelem vagy gyermekéik könyörgése pulított meg. Meg kellett foznak, hogy ezentúl lemondanak a zsidó szerartársokról. Hosszu, uszasny ruhájukra a magas füvekigkre kereszt és ördög van festve, mindegyiknek a kezében viaszgyertya ég. Most dermedt csend száll le a térre: ölelése a király közeledik. Az ezerejű tömeg egy pillanatra, mintha megkővültén várna. Leszótt fejjel, de szűrdő léptekkel tizennyolc zsidó vonul fel most az elítéltek rubájában. A barátok, akik mellettük haladnak, hasztalan igyekeznek

adni a „bovli” Meyerbeert, Offenbachot, Mendelscholt, hogy minél több tér maradjon a Horst Wessel dalnak és a „Stürmer”-nek.

A zsidók róttájt jól elluzta Streicher és ezért ajándékba százezer forintot kap... és még mondja valaki, hogy nem jó üzlet a zsidógyűlölet.

Egy pesti film-műterem sztrajkja

Willy Reiber filmrendező, aki most Budapesten a Hunnia filmgyárban egy németnyelvű filmet rendez, amelynek címe „Dunai szerelem” lesz, elhatározta, hogy ennél a filmnél nem veszi igénybe a „nemárja” műtermi személyzetét. De mit tesz a kari szolidaritás? Elhatározta az „árják”, hogy csak úgy dolgoznak, ha a „nemárják” is velük együtt működhetnek. És mi történt? Engedni kellett az összetartás szellemének és tovább folyt a munka a nemárják közreműködésével.

Sajnos, ez a filmszakmában is szokásá válik, hogy a zsidó művészek a technikai személyzettel együtt mindjobbban kiszorultak, mert berlini nyomásra a bécsi, pesti és prágai filmstudiókban is erősen érezhető a hitleri szellem. Nem tudjuk, hogy szobrot érdemel-e erre a zsidó géniusz, sokak szerint nem, de mégis letagadhatatlan tény, hogy a modern kornak ezt a legjellemzőbb megnyilvánulását, a zsidó tehetség válalkozási szellem és ráteremtésge emelte a mai tükölyre. Példa erre az ötven millió angol nemzeti esete, a pesti Korda Sándorral. Nem tudtuk addig egy tökéletes angol történelmi témájú filmet elkészíteni, amíg nem jött egy pesti zsidófiú és filmre forgatta „VIII. Henrik” történetét. Világsiker aratott az „angol filmgéniusz” pesti magyar rendezők és egyéb segítők által. És Hoolywood? Tei zsidókkal. És a többi film-metro politis? Viszont a gleichschaltott berlini stúdiók lapos és Gretchekek és Hansok uniformizált tömegjelenségnek megfelelő giccekkel gyártanak, amelyek a világba kikerülve sorra megbuknak. Példa még Elisabeth Bergner, aki legnagyobb német színésznőjük volt. „Zsidó szívóssággal” megtanult

egy-két év alatt angolul és többre vitte Londonban, mint vitte volna harminc év alatt Berlinben.

Nem tudnak más sem elnyomni bennük ket. Mert a zsidó tehetség „kötör és eget kőr”, akár akarják Hitlerék, akár nem...

Amikor „Musa Dagh negyven napja”-t elégetik...

Prágában megjelenik egy újság, amely rendszerint a kampókereszt vizéin evez. Címe: „Die Zeit” és szerkesztője a szudétanémétek vezére Konrad Henlein, a hitleri öröklet eschszlovákiai vezére. Ez a lap írja a következőket konstantinápolyi keltezés-sel:

„A konstantinápolyi örmény ifjuság az örmény templom udvarán elégette Franz Werfel fényképét és benzinnel leöntötte híres könyvének egy példányát. „Musa Dagh negyven napja” című regényét és azt is elégették.”

Igy írja a lap, amelyet nehéz elhinni. Olvasóink nagy része bizonyára ismeri ezt a regényt, amely megrázó színekkel esztelenül egymillió örménynek retentő tragédiáját, amely abban nyilvánult meg, hogy a törökök kíméletlenül kiirtották egy népnek nagy részét. Most filmet akarnak készíteni az örmények tragédiájáról, ahogy azt Werfel megírta, de a török kormány többször tiltakozott a terv ellen, amelyet külföldben Amerikában akarnak megvalósítani.

Ahogy Henlein írja, az örmény ifjuság ezzel az istambuli elgetéssel azt akarja dokumentálni, hogy semmi közösséget nem vállal a „zsidó író” művével. Ezt írja Henlein, de viszont ha tekintetbe vesszük azt, hogy a világ minden részében mennyire ünnepezték az örmények Werfel regényéért, nem tudjuk elhinni, hogy ezt a török nagyvárosban történő eseményt saját kezdeményezésükkel kezdeményezték az örmény ifjak. Inkább valószínű, hogy „felsőbb” sugalmazásra kezdeményezték ezt a Werfel-ellenes akciót. Lehet, hogy Kemal pasa nyomására kénytelenek voltak ezzel, mert

hiszen a „békés együttélés” érdekében, amely ma fennáll a török és örmények között kívánatos, hogy az örmények dokumentálják török barátságukat. Bár nem hisszük egy percre sem, hogyha meg is történt ez az „égetés”, hogy őszinte lett volna. Soha megrázóbb drámát még nem írtak egy nép tragédiájáról, mint ahogy Werfel megírta az örmények lemészárlásának borzalmas drámáját. Nem is tudjuk hinni, hogy Henlein tudósítása igaz volna. De ha igaz, akkor kényszerre történt. Az egész világon hálásan köszönték az örmények Werfel regényét, amely egy jalkiállítás volt az örmények érdekében. Most vajjon mi történhetett? Ugy hisszük, semmi — csak hitlerista agyak rémszülleménye az egész konstantinápolyi demonstráció. Jóleser hinni, hogy így is van...

Beck lengyel külügy-miniszter a cionizmusról

Varsó. A jelenleg Lengyelországban tartózkodó Leib Jaffe-hoz, mint a Keren Hajjesod igazgatójához Beck József ezredes, lengyel külügyminiszter a következő levelet intézte:

Direktor ur! December 2-án folytatott beszélgetésünk alkalmából Ön felhívta figyelmemet a Keren Hajjesod fennállásának 15 éves jubileumára. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy legőszintebb jókívánságaimnak adjak kifejezést a jubileum alkalmából annak az intézménynek, amely sokban hozzájárult ahhoz, hogy a zsidók nemzeti otthona mielőbb felépüljön. Lengyelország, amely szintén sokáig küzdött önállóságának eléréséért, ezért megéri a zsidóság herokus kiüldelmét és szimpátiával kíséri a zsidó reneszansz mozgalmat. Különbben a lengyel állam megbízottai sohasem mulasztották el támogatni a palesztinai gondolatot a Népszövetségünk. Azonkívül nem kétséges, hogy a Palesztinai terítés nagy műve új perspektívát nyit kulturális és gazdasági szempontból annak a nagyszámú lengyel zsidóságnak, amely már generációk óta lengyel földön él és most alkotmányban biztosított állampolgári jogainak birtokában van, amely alkotmányi különben a lengyelek tradicionális toleranciájának alapjain épül fel.

Fogadja Direktor ur nagyrabecsülésem kifejezését:

J. Beck.

Az a bizonyos „tradicionális tolerancia” a valóságban sok kívánni valót hagy maga után s a lengyel alsóbb hivatalnokok kétséges toleranciája miatt nem sok értéke van az egész nyilatkozatnak.

ják a fátylakat. Nemsokára megszabadulnak szenvedéseiktől azok a zsidók, akik szilárdan kitartottak a hitük mellett. Most kimért léptekkel a király felé tart a nagyinkvizitor, Károly elbe siet és... ő maga, Spanyolország királya önön kezével gyújtja meg a máglyát.

Magásra csapkodnak a lángnyelvek, a tömeg öröngő örömvöltsébe tör ki. Az áldozatok egyenként lépnek a tűzes pokolba. Férik és asszonyok csodálatraméltó elhatározottsággal az „olém” imá éneklék, amelyet a tömeg nem ért meg. Mikor az utolsó, Isaac Moses de Leon, aki mindössze huszonegy éves, lép a máglyára, az óra már elütötte az éjteleit...

Am a királyi kéz, amely maga gyújtotta meg a máglyákat, már alig tudja az éjtel a száájához vinni. Öt éven át viaskodott Károly a halállal. Nem tudott meghalni... Mikor felboncolták, a krónikás szavai szerint: „a szíve nem volt nagyobb egy galambtojásnál és olyan puha, mint nedves kréta, majd rothadt volt s benne egy bab-szeménységű követ találtak. Teste olyan fekete volt, mint a pórkövi kávé”

Olcsó karácsonyi vásárt!

Rádió és csillár **ajándékok** **érkezik a**

„Leonardó”-ba kedvező rész elfizetésre is kaphatók,

Oradea, Str. Avram Iancu 1,

rájuk hatni, a lélekvadászatnak nincs foghataja...

Törékeny, cingár férje mellett ott áll sápadtan, halványan Mária Lujza királynő. Ilyesmit nem látott még soha életében. A két királyi szék mellett jobbról és balról felállítják a szoroscsüzeneket. A királynő tisztán hallja az áldozatok és családjaik kétségbeesett falveszélését. Ekkor a tizennyolc éves Franciska Naguera könyörög hozzá: **Irgalmas szívi királynő!**... A királynő a csodaszép leány felé fordul — „elle étaít d'une beauté merveilleuse” mondja a krónikás — a királynő szemét elcsipi a könnyde nyomban felszárítja. Egy futó pillantás királyi hitvesére, meggyőzi arról, hogy a királynak nem szabad látnia, amint feleségének megindul a szíve az eretnekeken...

Pontban déli tizenkét óraker a nagyinkvizitor fölkel helyéről: Két dominikánussal a király felé megy, az egyik a zöld keresztet, a másik egy fekete könyvet visz. A király fölkel helyéről, leveszi kalapját. A nagyinkvizitor felszólítja, hogy mint katolikus uralkodó és mint a „legkeresztényebb király” esküdjék meg ünnepélyesen, hogy a hitetleneket és az eretnekeket személyükre való tekintet nélkül üldözni fogja, a szent

inkvizíciót pedig királyi hatalmával támogatja. **Esküszöm királyi becsületemre** — szól Károly fakó hangon. A nagyinkvizitor visszatér helyére. Most bántó, feszült csönd áll be. Ekkor a tér közepén emelt szőszekre felép Thomas Navarra, a híres szónok. Öblös hangja a szomszéd utcákba is elhallatszik. „Exsurge Domine, judica causam tuam”... Tánadj fel Isten és ítéli pörödben! Ez a jelszava és záromondata is egyben a megsemmisítő, átkos szóró prédikációnak.

A nagyinkvizitor jelt ad, mire az ötvennégy „megtérte” a színtér közepére vezeték. Josef del Olmo nevéken szólítja az áldozatokat, a dominikánusok mindgyökiet a pelengére állítják, ahol ítéletüket — legfőbb-ször élethossziglani fogságot — fölolvassák. Órákig tart a procedura. Nyomasztó hőszé tojtogatja az áldozatokat és kintóikat is. Aztán következnek az in effigie elélték képmásainak elégetése, majd a koporsókra, amelyekben némán nyugszanak a sárgásfehér csontok, átkos ítéletet mondanak.

Károly arca fakó és beesett. Miközben a tömegben állati türelmetlenség és az idegek szorongós feszültsége vesz erőt, őfelsége összeesve figyel az eseményeket.

A nap már nyugvóra száll. Meggyújt-

Frumuzache volt alminiszter megvédi a verekedőket a zsidók ellen

„A nacionalizmus nem jelent huligánizmust”

A regáti zsidók állampolgárossítása az oka minden bajnak -- sűtötte ki Vaída Sándor alvezére

Javában koppantak a gummibotok az igazságszűri palota környékén, amikor a rikancsok egy új lapot ordítottak a nekillevő ifjak felébe:

— Voıntı! Parit... Az ország akarata.

A vajdisták román frontjának fővárosi szécsőve volt az új lap. Ha véletlenül nem az ügyvédkamaraí választások napján ugrik ki az uccára, talán senki sem vett volna tudomást róla, hiszen az utolsó három-négy hónapban annyi nacionalista, azaz antiszemita napilap, hetilap és folyóirat indult meg, mint nyári meleg eső után a gomba. De a véletlen jó reklámot csinált az újszülöttek és fogvott is szépen. Nekünk is kezünkbe került egy példány a friss lapból és ünkénytelenül az első oldal jobb sarkában elhelyezett cikkre hibáztott rá a tekintetünk, amelynek ez a címe:

„A nacionalizmus nem jelent huligánizmust”

Ez éppen időszérii téma volt. A botokkal fellegyerkezett fiatalemberek aligabnem csak később olvashatták el ezt a címet, mert verekedés közben nem igen volt rá idejük és így nem is zavarta őket Petre Frumuzache volt alminiszter cikke. Mert a szóbanforgó cikket ő írta. A volt kegyelmes ur. És nehogy egy pillanatig is tévedésben legyen valaki, sietünk elárulni, hogy Frumuzache alminiszter nem is akarta zavarni nemes tevékenységükben az igazoltató „felelőtlen” elemeket, akik a belügyminiszter szerint nem is bántottak senkit. Frumuzache volt alminiszter csak azt fejtegeti, hogy igazságtalanul nevezik őt és a többi nacionalistát huligánoknak, mert a fajvédő hulilám fellángolása természetes és jogos reakciója a románoknak az „idegen” provokációval szemben. Hogy mi az az idegen provokáció? Az is megmagyarázza a volt excellenciás ur. Elmond egy kis történetkét a világháború utolsó éveiből, amikor a megszálló német hadsereg kezdte kiüríteni Moldovát és a menekült román lakosság megint visszatérhetett az elhagyott fölőrosba. Akkor történt vele egy kis moldovai állomásán, hogy összeakadt egy lasiból jövő ismerősével és ez elmesélte neki, hogy a kormány tömegesen állampolgárossítani akarja a regáti zsidókat, akik addig csak egyénekként és nagyon kivételes esetekben kaphatták meg az állampolgárságot. Erre a híre Frumuzache saját bevallása szerint ezt a megjegyzést tette a barátjának:

— Ah ez igaz, barátom, jegyezd meg jól, amit mondok: volt, vagy nem volt eddig antiszemita párt Romániában, de Romania jövődöbeli politikája a nacionalista pártok politikája kell legyen.

Frumuzache ur ugyanis azon a véleményen van, hogy a régi zsidók tulmohók voltak és valójában csak kizarolták a kényserhelyzetben levő Romániától az állampolgári jogot és ezzel olyan privilégizált helyzetet teremtettek maguknak, amelyet semmivel sem érdemeltek meg. Erre akart tehát választ lenni a Vaída-féle román front és a mostani kiéleződött fajvédelmi áramlat.

Olyan emberekkel, akik 1935. végén még itt tartanak, tulajdonképpen nem is lenne szabad, mert nem lehet vitába szállani. Mégsem lehet szó nélkül elhaladni Frumuzache volt alminiszter feltűnő tájékoztató-sága mellett.

Ezen a címen, ha nagyon belémlyedünk a fajvédelmi vélelmezésbe, maga Frumuzache alminiszter is könnyen belejuthatna abba az „idegen” kategóriába, amely ellen most keresztes hadjáratot hirdet. Mi meg tudjuk érteni — különösen most Chamika idején — hogy Frumuzache ex-excellenciás ur a zsidóellenes táborban van, hiszen ez ősi ösztön nála. A görögök már több mint kétezer évvel ezelőt is halálos ellenségei voltak a zsidóknak. De ebben az esetben Frumuzache alminiszter ur nem a görög színekben lép fel ellenünk, hanem mint a románység védelmezője. Már pedig ez ma minden olyan furcsa és illetéktelen, mintha mi zsidók akarnánk őt ellene védelmére kelni ugyanazoknak a románoknak, akik évszázadokon át nyögték a Konstantinápolyból nyakukra lütellet görög fanarióták sáskahadát. Azokat a fanariótákat, akik

zetet teremtettek maguknak, amelyet semmivel sem érdemeltek meg. Erre akart tehát választ lenni a Vaída-féle román front és a mostani kiéleződött fajvédelmi áramlat.

Olyan emberekkel, akik 1935. végén még itt tartanak, tulajdonképpen nem is lenne szabad, mert nem lehet vitába szállani. Mégsem lehet szó nélkül elhaladni Frumuzache volt alminiszter feltűnő tájékoztató-sága mellett.

Ezen a címen, ha nagyon belémlyedünk a fajvédelmi vélelmezésbe, maga Frumuzache alminiszter is könnyen belejuthatna abba az „idegen” kategóriába, amely ellen most keresztes hadjáratot hirdet. Mi meg tudjuk érteni — különösen most Chamika idején — hogy Frumuzache ex-excellenciás ur a zsidóellenes táborban van, hiszen ez ősi ösztön nála. A görögök már több mint kétezer évvel ezelőt is halálos ellenségei voltak a zsidóknak. De ebben az esetben Frumuzache alminiszter ur nem a görög színekben lép fel ellenünk, hanem mint a románység védelmezője. Már pedig ez ma minden olyan furcsa és illetéktelen, mintha mi zsidók akarnánk őt ellene védelmére kelni ugyanazoknak a románoknak, akik évszázadokon át nyögték a Konstantinápolyból nyakukra lütellet görög fanarióták sáskahadát. Azokat a fanariótákat, akik

Az amerikai németek Hitler ellen

New-York. Az Egyesült Államok német egyesülete ilést tartott 7000 résztvevővel az azal a célal, hogy Amerika nyilvánossága előtt demonstrálják azt, hogy Németország és hitlerizmus nem azonosak. A konferencia jelszava: „Hitler nem képviseli az igaz Németországot!” A szónokok a legélesebb szavakkal elítélték a Hitler rezsim barbárságait.

Határozatlan kimondották, hogy az Egyesült Államok németei a leghatározottabban az irányban fognak dolgozni, hogy megszabadítsák Németországot a hitleri uralomtól, hogy a birtalom visszazereze régi dicsőségét és hírnevét a kulturvilágban. Elhatározták, hogy egész Amerika területén kampányt indítanak a náciizmus leküzdése érdekében. Roosevelt elnök a konferenciának amelyet a „Német-amerikai kulturiliga” hívott egybe, legszívélyesebb írásbeli üdvözlét küldte.

A HEARST SAJTÓ HITLER ELLEN

New-York. A Hearst-sajtó cikksorozatát kezdett a következő címmel: „Hitler háboruja a vallásszabadság ellen, háborút jelent az emberiség ellen” és rendkívül éles támadást intéz a Hitler uralom ellen, s többek között kijelenti, hogy tiltakozást kell bejelen

A természetes arcszint csodálják és irigyelik!

On is szeri tehet harmatos, leányos, hibamentes arc bőre egyszerű módon. Ez a módszer eddig már sok ezer nőnek szerezte meg a friss, hamvas arcból bájosagát

Szabály: Esténként mossd arcát a LEON szappannal krémszerű habjával. E gyengéden ható krémes habot hagyja arcon néhány máspercig. Utána öblítsd le bő melegvízzel, majd közvetlenül hidegvízzel. Ez az egész! Maán reggel, délután, borsónyon úde arc fogja a tükörben mosolygva üdvözölni.

Ezen módon kezebe az arcot, nébet ér, mint bármilyen huro, különben, ha este lefekvés előtt alkalmazod. — A LEON szappan haladsi magyarszerben tobcsa az eredeti LEON arca, és LEON tuva.

Kapható 22 leiert Gyógyszerárban, Drogeriában és illatszertárban, valamint a lórákárban Pariumeria Royal Oradea Szasspassage

ket a román nép még ma is legalább annyira gyűlöli, mint a zsidókat és akiknek egyik utódja Frumuzache volt alminiszter is.

Diamant Elemé

Közvetlen a Gara Nord szomszédóságában

Hotel IMPARATUL TRAIAN [Terminus]

szálloda

Bucuresti, Calea Grivitei No. 177. Telefonok: 3 5214 és 3 0069

Az erdélyiek találkozóhelye Bucurestiben!

Előrangú szálloda, lelvonóval, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában. A szálloda egész személyzete beszél magyarul és németül. — A bérslóga ma ena vonat érkezésénél a pályaudvaron van és díjmentesen szállítja a szállodába a vendégek poggyászát.

Olvasd már a Dr Lévi Lajos „Am Haerec” c. brosuráját! Ha nem rendelje meg 15 lei bélyeg beküldése ellenében a szerzőnél! (Cím: Dr Lévi Lajos Jibou, jud. Salaj)

Zsidó utrály elhelyezkedést keres jobb zsidó családnál, gyermekek gondozását vállalja, könyhavezetéshez ért, bármilyen üzletben is segédkeznek. Cím: Fein Oradea, Str. Fuchs Mór 13.

Mégis létrejön a palesztinai parlament!

A főkörmányzó tervét a zsidók egyhangulag visszautasítják -- az arabok megmondolási időt kérnek -- a husz tagból álló parlamentben a zsidók mindössze hét helyet kapnak

Jeruzsálem. Sir Arhur Wachoupe főkörmányzó december 21-én az arabok képviselőit fogadta, december 22-én pedig a zsidó vezetőket, akiknek bejelentette a Legilatív Council (Törvényhozó Tanács) megalakulását. A főkörmányzó kijelentette, hogy a kormányzat úgy érzi, hogy eljött az ideje annak, hogy a palesztinai törvényhozási tanácsot megalakítsák. Ezért a kormány elhatározta egy ilyen tanács haladéktalan létrehozását. Ennek a tervnek értelmében:

A tanács 28 tagból állana, ebben hét zsidó, öt a kormány megbízottja, három keresztény arab, kettő mohamedán és a gazdasági életnek 2 képviselője lenne. Ez utóbbiak valószínűleg egy zsidó lesz.

A zsidó delegáció, amely megjelent a főkörmányzónál a következőkből állott: Weizman, Ben Gurion, Sherok, Hichak Ben Zwi és Blau rabbi, ezek a Jewish Agency, a Waad Lemuni és az Agudasz Jisroel megbízottjai voltak, akik azonban egyhangulag visszautasították a Legilatív Council tervét és még inkább annak fentvázottan tervezett formáját.

Az arab delegáció tagjai kijelentették, hogy nem tudnak állást foglalni azonnali választások csak január 7-én adják megmítán az arab pártok e célból összehívott konferenciája dönteni fog a kérdésben.

A főkörmányzónál történt események.

nagy izgalmat keltek egész Palesztinában. Mindenki találgatta, hogy miképpen alakul majd ki a tanács. Nagy a bizonytalanság úgy a zsidó, mint az arab táborban. Bár a zsidó delegáció tagjai kategorikus nem-mel válaszoltak a felszólításra, azért a kérdés még sem olyan egyszerű, mert olyan problémák vetődhetnek fel az idők folyamán, amelyek ezt a mervevéget más irányban befolyásolhatják.

Az arabok körében sem tisztáza még a helyzet. A londoni „Times” a következőket írja: A zsidók álláspontja továbbra is kitart a tanács létrehozásának terve ellen, bár minden más irányban kitart a kormány mellett. Az arabok körében viszont megváltozott helyzet. Mig az elmúlt négyen határozottan ellene voltak a tanácsnak, most mindinkább annak elfogadása felé hajlanak. Az utóbbi időben a pártok vezérsége mindinkább az extrémista fiatalok kezébe került és a terrorakciókat örömmel üdvözölték azonkívül, hogy kimondottan angolellenes politikát znek. Az arab pártok idősebb vezetői minden tekintélyüket la ba fáják vetni, hogy a council mégis létrejöjjön.

Londonból érkezik a hír, hogy a Jewish Agency megbízottja, prof. dr. Selig Brodetzky kihallgatáson volt J. H. Thomas gyarmatiügyi miniszternél. A hírek szerint ez a kihallgatás a Legilatív Council életbeléptetésének kérdésével van összefüggésben.

Zsidó élet a francia fővárosban

A párisi zsidók deputációja a belügyminiszternél

Páris. Kétségtelenül megállapítható, hogy a franciaországi zsidók morális és gazdasági helyzete az utóbbi időben erősen leromlott. Főleg az emigránsok érzik a változott idők súlyosságát. Bizonyos idő óta a jobb oldali sajtó, főleg a „Gringorié” lap körül csoportosult elemek erős antiszemita propagandát fejtenek ki. Ennek a sajtókampánynak valamint a „Solidarité Française” és a „Francisták” mozgalmainak praktikus használata is volt. Az utóbbi időben a zsidó lakta negyedekben, főképen ahol keleti zsidók laknak, a Quartier Latin ben a jobboldali elemek támadólag lépnek fel. Habár végreddményben ezek még szórványos egyéni akciók, de mindenesetre aggodalomra adhatókat ezek elterjedése. Egy zsidó delegáció a zsidóellenes megnyilvánulások tárgyában megjelentek Paganon belügyminiszternél, akitől segítséget kértek és az ügyek kivizsgálását. Másoldalról az idegenek ellen hozott súlyos határozatok arra vezetnek, hogy az emigránsok az alantas hivatalnokok kényekedvére vannak kiszolgáltatva. Néhány megrázó családi tragédiát, amely franciaországi emigránsokat ért, egy memorandum ban foglaltak össze és a „Népszövetség” megfelelő osztálya elé terjesztették. Remélik, hogy a népszövetségi bizottság befolyására sikerülni fog, hogy rendezzék számos emigráns kintasításának visszavonását, mert azokat ezzel retentó helyzetbe hozzák.

Az, hogy a franciaországi zsidóság, főleg a menekültek, ilyen rossz helyzetbe kerültek, annak is betudható, hogy nincs egy-

séges zsidó képviselő Franciaországban. Azon igyekeznek most, hogy valamiképpen egy nagy szervezetbe tömörítsék a franciaországi zsidóságot, hogy súlyukkal egységesen léphessenek fel a kormányzattal szemben. Ezeknek a szervezeteknek mindenképp előtérrel kellene lenniük az országban, azután a kormányzattal szemben is ilyenformán fellépni. A francia államférfiak egyenként mindég szimpátiával kísérik a zsidó megmozdulásokat. Így például Frossard munkügyi miniszter a „Pro Palesztina” komité tiszta lett. Az összetartás jelé- nek vehetjük azt a tényt, hogy Rotschild Robert báró most kereste fel először a keleti zsidók nagy szervezetét a „Fédération des Sociétés Juives”-et, amely a legnagyobb illyszáneri szervezet. Rotschild beszédében azt hangsúlyozta, hogy legfőbb ideje össze- fogni az összes zsidó erőket és felkérte valamennyi csoportot, hogy hagyjanak fel az eddigi partikularizmussal. Igaz az is, hogy a konzisztorium eddig nem sokat tett az ügyekért. Így a konzisztoriális választá- son 3300 ember vett részt, hólott a párisi zsidó lakosság jelenlegi lélekszámát 150-180.000-re becsülik.

A párisi helyzetképhez hozzátartozik az is, hogy egyidejűleg a zsidó szervezetek összefogásával a zsidóság körében erős judaizálást folytatam indult meg, főleg a zsidó ifjúság körében. Juliette Pary asszony nemrégiben a Wizo keretében előadást tartott a francia zsidó ifjúságról. Az összes

Fanciaországba emigrált csoportok ifjúsága összefog a judaizálás érdekében. Nehány exkluzív zsidó ifjúsági szervezetet kivül erő sen fejlődik az ugynevezett „craireurs juifs” mozgalom, a zsidó eszterizet, amely nek szép önálló otthona és ezer szervezett tagja van. A eszterizet között erősen hebrizáló tendencia mutatkozik. Az átrétege- ződés, főleg az emigráns ifjúság körében hó- dít teret. A francia „Hechaluc” a napokban konferenciát tart Párisban, amelyen az ösz- szes kibuzok és szulifek részvesznek. Erős kiállítás van arra, hogy a nagy zsidó szervezetek összefogásával egyidejűleg összefognak majd az ifjúsági szervezetek is.

Horia Carp volt szenátor előadása Oradeán

December 26-án, csütörtökön az oradeai Kereskedelmi Csarnok nagyterme- ben többszáz főnyi hallgatóság előtt elő- adást tartott Horia Carp, aki vezetője a bucaresti zsidóságnak és jelenleg főtítkára a bucaresti nagy hitközségnek, Horia Carp előnyösen ismert az oradeai zsidóság előtt, mert mint szenátor, annak idején nagy szolgálatot tett az oradeai zsidóságnak. Az előadást csak későn tudta elkezdeni, mert az engedély körül nehézségek voltak, azon- ban maga az előadás kárpótolta a várako- zásért a közönséget. Beszélt a német zsidó- ság szenvedéséről, amelyek nagyvotak, mint az inkvizíciók idején volt a spanyol- zsidóké. Beszélt a földművelői zsidóság gyó- kértelenségéről és sürű bibliai citátumok- kal teletelített beszédében szállott sikra a zsidóság Palesztina munkájáért. Csak a saját föld adhat biztos talajt nekünk — mondotta Horia Carp. Azért a zsidóságnak minden erejével azért kell küzdeni, hogy hozzájusson a palesztinai föld rögöhöz. Min- denütt a világon találmékül idegenek va- gyunk, elnyomottak, féltreismertek és bizo- nyos mértékben megvetettek és ennek leg- főbb oka, hogy nincs rögünk, amely biztos talajt adna lábaink alá. Ezért kell Palesz- tina, amely ma a mi életelmünk. Mint ku- riozitást említi, hogy 1920-ban, amikor arab hűlágának ezrei Tel-Aviv, még akkor kiszánu zsidóságot megfáradták, akkor a város előtt nem csak a fogyerbőr férfiak, hanem aggok, gyermekek és nők is szem- beszéltek velük, mert biztos erőt adott nekik az a tudat, hogy saját földjükön saját otthonukat védik. Viszont Varsó 300.000 főnyi zsidósága sokszor megtorpán egy egészen kizsánu antiszemita csoport előtt. Mert Varsó a lengyelek fővárosa, vi- szont Tel-Aviv 100 százaléka a miénk. Érdekes, hogy Horia Carp, mint az DER vezéregyénisége inkább a zsidóság belpoli- tikai helyzetéről kellett volna előadást tar- tson, de ugyiláta valószínűleg, hogy oppor- tunusabb, ha olyan területet érint, amely ma már ugyilátszik közös teretűn, eionis- tának és nem eionistának egyaránt. Bár Horia Carp erősen eionista beállítottsága nem volt ismeretlen előttünk eddig sem. Felitnt, hogy bár az oradeai orth. izr. hit- község meghívására jött el, őt ennek datá- ra a hitközség nem üdvözölte, hanem ad hoc Pogány György ügyvéd üdvözölte ro- mán nyelven, majd Láng József ügyvéd magyarul tolmácsolta a román üdvözlet. Horia Carp megérdemelte volna, hogy ala- posabban előlétsített fogadtatásban része- süljön.

Ön is védekezzen járványos fertőzőlelő szappannal fertőzésekől

Senlaslo (Szf. László) fertőzőlelő szappannal fertőzésekől. Vigyázzon, nehogy utánzatokkal szolgálják ki.

HIREK

A „Népk” cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5696

Péntek: Tevesz 8. Jan. 3.
Szombat: Tevesz 9. Jan. 4.
Heti szidra: יום שישי
Heti háttora: יום דבר ה'
Szombat kezdete: gyertyagyújtás 4:20
Istentisztelet kezdete 4:35.
Szombat befejezése 5:40.
Vasárnap Január 5. יום ראשון ב'וי

Dr Fischer József a Zsidó Párt eraélyl tago- zatának elnöke, v. kama- rai képviselő beszéde a Hlisoarai konferencián

A Zsidó Párt szükségességét, a Romániá- ban élő zsidóság jogvédelmének szükségessé- ge hívta életre. Az utóbbi időkig komoly tényezők nem gondoltak arra, hogy a zsidó- ság alkotmányban biztosított jogait megnyir- bálják. Ma új politikai irányzat ütötte fel fe- jét, amely demagogikus jelszavakkal és hamis statisztikai adatokkal a zsidókat állítja oda bünbáluk az összes felmerülő bajokért. Nyil- tan timadja a zsidóság alkotmányos jogait és a zsidóság jogainak megőrvődítésében látja az ország boldogulásának további lehetőségét. A cizuzmus abszurditásának kimutatására kár időt fecsevelni, mert csaknem híhetí romolyan hogy a zsidóság elnyomásából a román népre- böség és áldás fakadhat. A valachista mozgal- om is kértelen a látszatsikerek érdekében öbbszörösen megcáfolt váltolan adatokkal operál. Ennek az új tévútnak hirdetői ép- pen olyan jól tudják min? mi, hogy az ará- nyosság, amely csak a kisebbségi vádlatokra szorították, kiáltó igazságtalanság és csak igazságtalansághoz vezet. A za rendszer, amely rátermető és produktív erők helyett a nemzetiséget akarja döntő tényezőnek te- kinteni, mint a legelmebb gazdasági és szo- cialis törvényekkel ellenkezőt, összecölásra ítéltnek kell tekintünk.

A Zsidó Pártnak minden erővel fel kell venni a harcot ezekkel a kísérletekkel szem- ben. Ebben a harcban legerősebb támaszunk a törvényesség. Nem mondunk le egyetlen tör- vényes jogunkról sem és sohasem járulhatunk hozzá, hogy lennünk a munkához való jo- gunktól elüssenek. Ezért meg kell szerveznük saját erőinket. Tudnunk kell, hogy e nehéz időkben inkább számíthatunk. A pártot úgy anyagí, mint más tekintetben akcióképessé kell tenni. Nemcsak immagával, hanem a jövő generációval szemben is súlyos hibát követ el az, aki ma a semlegesség álláspontjára helye- zkedik és nem teljesíti maximumát annak, amit a zsidóság jogvédelme érdekében tehet. Meg kell találnunk a kapcsolatot és az együtt működés módjait az ökirályságheli zsidóság ama szárnyával is, amely eddig nem lépett még be a párt soraiha. A mi küzdelaünk az egész zsidóság minden rétegét szolgálja; az erők egyesítése elengedhetetlen szükségesség. De gondolnunk kell arra is, hogy a polgári jogok sértettségéért folytatott nehéz küzdel- meinkben segítőtársakat találjunk, a román demokrata pártokban is.

Össze kell fogjunk míg nem késő és har- colnunk kell joraink megóvása érdekében. A romániai zsidóság azt a pozíciót kell be- töltse az ország politikai és gazdasági életben, mely őt felélen és minden körülmények kö- zött megilleti.

Házasságokat a legnagyobb titoktar- tással és a legbiztosabb eredménnyel közve- tit, a szülésköri összeköttetéssel rendelkező „MIRRA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116. Telefon 142.

Goebbels propagandája Japánban. A „Pariser Tagblatt” cikket közöl Lily Kör- bernek, az ismert ironőnek tollából, amely- ben megírja, hogy Goebbels erőteljes anti- szemita külföldi propagandája Japánban si kezd talajra találni. Japán uralkodó köréi- ben nagy a félelem a kommunizmus miatt, ugyanígyra, hogy minden külföldit előbb egészen kereszkérdések között kihallgatnak. A Goebbels propaganda eredményeképen a politikáitól ritzó, gazdag kereskedők, akik üzleti ügyek intézése miatt Japánban tar- tózkodnak épen olyan gyanus szemmel né- zik, mint a forradalmárokat. A japán isko- lák német tanítóira is vonatkoztatják már az árjaparagafuszt. A japán könyvtárak- ban rendkívül sok antiszemita könyv van és 40 antiszemita broszura jelent meg az utóbbi időben.

Nem zárták ki a zsidó cégeket a prágai szállításokból. Prága. A „Bohemia” című lap tévesen közölte azt a hírt, mely szerint a prágai városi tanács elhatározta volna, hogy sem zsidó, sem német cégek- nek nem ad szállítást. Dr Wiesmayer a ta- nács december 13-iki ülésén megállapította, hogy a gazdasági bizottság ilyen döntést nem adott ki és erről a hivatalos lap sem ír semmit. Ellenben megállapították a hiva- talos jegyzőkönyvből, hogy a tanács egyik tagja azt a kívánságát fejezte ki, hogy részesítsék előnyben a cseh cégeket, a szilk- séges szállításoknál. Ugy döntöttek, hogy hivatalos kommunikát adnak ki, amelyben közlik, hogy olyan határozat nem létezik, amely kizárná a zsidókat, vagy nemeteket a szállításokból, ellenben olyan cégektől, ame- lyek az államnal szemben ellenséges ma- gatarfást tanusítanak, nem vásárolnak.

Gyengék a zsidó időkben, különösen ha a rosszlelettel szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kelemes termé- szetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürítést s kielégítő emésztést szerez. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus életkor- ban is hosszabb időn át alkalmazható anél- kül, hogy szerlelet kedvező hatása csök- keljen. Kapható minden gyógyszerüzletben, drogueriában és fűszerüzletben.

Házasság, Erdős Jenő CFR főmér-nök bájos leánya, Klárika és dr Wilhelm Hugó fogorvos, a bucaresti-i orvosi kar ismert és népszerű tagja Aradon házassa- got kötöttek. (M. k. é. h.)

Minden zsidó olvassa el a dr Lévi Lajos „Am Haerec” c. broúróját, amely részletesen és kimerítően foglalkozik a zsidó ság mezőgazdasági átrétegződési problé- máival, — ismerteti a saját mező- gazdasági átrétegződési kísérleteit, egy hatalmas tervet tár az olvasó elé Ere- dsrael földjének megvásárlására és betelepí- tésére. A füzet tartalmazza a terv pénzügyi és szervezési módzatait, az alapszabályo- kat, az akció történetét, munkatársait, va- lamint az összes gyakorlati utmutatásokat. E tömör füzetből minden zsidó okulhat és egyuttal módja van bekapesolódni egy olyan mozgalomba, amely hivatta van a saját és gyermeke jövőjét biztosítani.

Saját gyártmányu cipőrt, garanciá- val legolcsóbban vehet SZIRMAY-nál, Ora- dea, Sas-palota.

Ismét egészséges és életvidám vagyok

és ezt a „Gastro D.”-nek köszönhetem — írja S. Lily oradeai fiatal leány. Majd így folytatja: 24 éves vagyok, de életem utolsó hat esztendője állandó szenvedésben telit el 18 éves koromban nagyon megijedtem vala- mitől és egy olyan betegséget kaptam, amiről nem lehetett biztosan megállapítani, hogy milyen természetű. Állítólag gyomor- idegesség természetű volt. Nem tudtam sem menni, sem aludni, ha ettem valamit azonnal kihánytam és kiveri a forrósgát, utána hosz- szan fejfájás gyötört. Sápadi, vérszegény lettem. 7 és fél kg-ot fogytam, elvesztettem életkedvetem, nem tudtam schova sem jár- ni. Mig végre a „Gastro D.” nevű gyógy- szert kezdem használni. Ez az amerikai gyógyvíz kivonatából készült, nagyszé- rű gyógyvíz teljesen meggyógyított, min- dent eszem, jókedvű vagyok és három hó- nap alatt 6 kg-ot híztam: járok ismét tár- saságba és bízom a jövőben.

A „Gastro D.” romániai képviselőte Császár Ernő gyógyszerész, Bucaresti, Calea Victoriei 124. Vidékre 130 lej utánvét tel keltül.

Farkas István gyászja. Farkas Ist- ván, az oradeai Kereskedelmi Csarnok közti színpadon álló előnök súlyos csapás érte. Edesanyja, Friedmann Vilmosné, vasuti főmérnök özvegye hunyt el Buda- pesten 82 éves korában. A jótékonyágáról ismert előkölő urinó 28 esztendőn keresztül volt előnköje a kőbányai négyeletnek. Farkas István gyászában az egész oradeai társadalom osztozik. Az elhunytban dr Farkas László, a jeruzsálemi egyetem ta- nára, dr Farkas Béla a manchesteri egyet- em vegyész és dr Farkas Pál oradeai gyógyszerész nagyanyjukat gyászolják.

HULL FÖTTIKAR ELHAGYJA PA- LESZTINAT? Jeruzsálem. Arab jelentések szerint a palesztinai kormány főtítkára, John Hathorn Hull rövidesen elhagyja Palesztinát, hogy az angol gyarmatiügyi szofistát egy ma- rásabb pozíciót foglalja el.

Kérjük mindenütt az »ACBA-IUCIA« anliszeptikus pipere szappant Kézmosáshoz nasználjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű »URSUS« szappant Gvártja: Breckner János r. t. Alba-Iulia

Csur Sálom tagok ügyelmébe! Tisz- telettel közöljük, hogy 1936. január 5-én Oradeán d. e. 11 órákor megtartandó or- szágos taggyűlésünk a Kereskedelmi Csar- nok (Plata Mihai Viteazul 6. sz. a.) termé- ben lesz megtartva. Csur Sálom Szövetke- zet igazgatóságá.

Illatszert piperecikket legolcsóbban vásárolhat Banca Romaneasca-val szemben a parkon Minden vevő ajándékot kap! CORSO illatszertárban

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb falafel-ozóhelye Bucurestiben

KATZ orthon. kóser **restaurant**

Bucuresti, str. Carol 32. I. emelet

Ünnepi istentiszteleteken hódoltak Csehszlovákia zsidói Masaryknak és Benesnek

Prága összes zsidó templomaiban pétek este és vasárnap dr. Benes Eduard és a lelépetti T.G. Masaryk elnök tiszteletére külön-külön ünnepi istentiszteleteket tartottak. Külön-külön ünnepi imádkozást a „főszabadió” T. G. Masaryk egészségéért és jólétéért. Az istentiszteletek alkalmából a templomok zsúfolva voltak hívőkkel.

Dr. Nahum Goldmann, aki a palesztinai Jewish Agencyt képviseli a Népszövetség mellett az utóbbi időben többször tárgyalt dr. Benes Eduard köztársasági elnökkel fontos zsidó ügyekben. Benes elnököt választása alkalmából Nahum Goldmann meglepetéssel látogatóként a Jewish Agency nevében, arra kérve a csehszlovák köztársaság elnökét, hogy a jövőben is tartassa meg főünnepi ünnepi zsidókat és tanúsítson továbbra is érdeklődést a cionizmus iránt.

— Házasság. Grün Rezsínke Dicsősanmar-tin és Grossmann Dezső Alba-Julia házasságot kötöttek.

— Rav Fishman jubileuma. A Jewish Agency executivejének tagja, az Erdélyben is jólismert Rav J. L. Fishman, a napokban ünnepi 60. születésnapját. Amint ismeretes Fishman a mizrachi egyik alapítója és azóta vezető szerepet játszik a mozgalomban. Neki köszönhető, hogy az első cionista szervezet volt a Mizrachi, amelyik áttevette központját Palesztinába. Fishman legnagyobb érdeme irodalmi és újságírói ténykedése és a zsidó irodalom legnagyobb ismerői közé tartozik. Elsőrangú héber stílusú. Egyik volt a „Hator” hetilap szerkesztője és kiadója és ebben nem csak a napi politikával hanem minden fontosabb zsidó kérdéssel foglalkozott. Nemrégiben jelent meg egy gyűjtéményes munkája Maumonidesről, amelynek egyik fontos fejezetét írta meg. Cionista tevékenységének jutalma az volt és ötvenéves koronája, hogy a Jewish Agency executivejének tagja lett. A „Nepünk”-nek mindig barátja volt Rav Fishman és figyelemmel kíséri ma is a cionizmus és mizrachizmus érdekében kifejtett munkásságunkat, jókívánságainkat ezúton is tilmácsoljuk a kiváló férfunak és kívánjuk, hogy még sok esztendőig dolgozzék a nagy zsidó közösség érdekében.

— Náci-propaganda Jugoszláviában. Beograd. A Velika-Kikinda-i sváb-német kultuszövetség helységeiben a rendőrség házkutatást tartott, meg nem engedett náci-propaganda miatt, a helységeben talált iratokat elkönfiskálta és lepecsételte a „kultuszövetség” helységeit. A kutatás eredménye szerint a horogkeresztes zászlóra a tagok esküét kellett tgyenek, amelyben kötelezik megukat arra, hogy szerbekkel, magyarokkal és zsidókkal nem köntek házasságot, velük minden társadalmi érintkezést megszakítsanak és egyetlen nem írja szervezetbe sem lépnek be.

MOZAIKOK

AHOGY MASARYK LÁTTA 1933-BAN A NÉMET ESEMÉNYEKET

„A zsidóság németországi problémáját nem tekinthetik Németország interna problémájának. Sok ezer ny zsidó, akiknek jogait egzisztenciális lehetőségeit elrabolták, folyton növekvő számmal menekülnek az országukból. A menekülők természetesen minden ország részére problémát jelentenek, mert menedéket kell adni nekik számukra. Nem lehet kívánni, hogy más országok viseljék terhet annak a politikának, amelyet meg gondolatlanul egy ország inaugurál. Hiszem, hogy a helyze! javulni fog. Az antiszemitizmus nem újság.”

VEZETŐNKEL AZ AMERIKAI ZSIDÓSÁG

Ernst Kahn írja New-Yorkban. „Csaknem ötmillió zsidó él jelenleg az Egyesült Államokban és a szomszédos Kanadában. A keleti zsidóság anyagi viszonyaihoz hasonlítva, dacára a nagy veszteségeknél, anyagilag még mindig nem rossz az itteni zsidóság helyzete. Anyagiilag nem! Ellenben szellemileg, lelkiileg nincsenek jó állapotban. Nincsenek kiegyensúlyozva, autoimizálva vannak. Hol van az a vezér, aki ezeknek az embereknek, a nagy összefogó harmóniát hozná és irányt mutatna a nagy célok felé?”

STREICHER ISKOLAJA..

Egy antiszemita röpiratról, amely most jelent meg Lembergben. „Az a véleményünk, hogy a zsidók elleni harc bármily eszköze megengedett. Mivel az a célunk, hogy először anyagilag tegyük őket tönkre, ezért többek között elhatároztuk, hogy mérget keverünk áruinkba. Holnap egy sor zsidó üzlet áruit arzenállal fogjuk megmérgezni. Óva intjük ezért a lengyeleket és azok gyermekeit, akikből még rendszer igazi antiszemita lehetnek, hogy vásároljanak ezenül zsidóktól. Aláírás: a kiemelten zsidóellenes harc híve!”

ÉS A ZSIDÓK?..

(Szemelvény a Prager Presse egyik decemberi számából.)

„Németországban a háború befejezése óta nem volt a nemzeti kisebbségeknek sehesem oly szomorú a helyzete, mint napjainkban. 1.750.000 német állampolgársággal bíró lengyel, dán, szerb, litván, friz és cseh nemzetiségű kisebbség él a német birodalom határain belül. Ebből a hat nagy nemzetiségből csak kétfő a lengyel és a dán van hivatalosan elismerve, csak ezeknek van 1926. óta államilag rendezett kisebbségi jelleghálózata.”

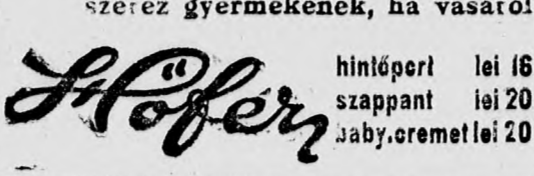
AZ ÚJ NÉMET BECSÜLET

A „Der Bund” berlini lap cikkéből.

„A zsidó kisebbség Németországban nincsen annyi, mint a memelvidéki németek. A németországi zsidók még a lakosság 1 százaléka sem teszik ki. Mégis úgykalkulálják, hogy a zsidó kisebbség Németországban nem volna más problémája, mint a zsidóké. Ennél a kérdésnél mutatkozik, hogy mennyire szeretik a németek a beké! és hogyan viselkedik egy „némes faj”. A nép nevében beszélnek és a pártot gondolják. Voltaképpen ez az „német” beszéd?..”

Az „Am Hetero” broszúra egész Transilvániában nagy feltűnést keltett. Ez a kis mű nagy felvilágosító munkát végez, de egyáltalán megmutatja a gyakorlati megvalósítás világos útját is.

Kellemes ünnepeket szerez gyermekének, ha vásárol!

— Ungár Armin jubileuma. A paduraneagrai üvegyár vezérigazgatója és az oradeai társadalom köztisztelőben álló tagja Ungár Armin a napokban ünnepelte 70. születésnapját. Ungár Armin régi patricius oradeai családból származik és sikeres élet-pályájának legszebb állomása lett, amikor a régi nagy feketeerdői üvegyár vezérigazgatója lett. Ungár Armin, aki mely zsidó tudással is rendelkezik, mindenkor kivésa részét a zsidó karitatív intézmények munkájából. Mindenütt, ahol ismerik és tisztelik Ungár Armit örömmel ragadják meg az alkalmat, hogy munkacereje és alkotási készsége teljében levő vezérigazgatót 70-ik születésnapja alkalmából jókívánságaikkal felkeressék.

— Az amerikai Joint nagyszabású segélyakcióra készül, Newyork. Az amerikai Joint december 8-án Csikagóba rendkívüli megbeszélésre hívta össze az amerikai zsidó közelet 150 vezető személyiségét. Az értekezlet kizárólag az európai zsidóság nagy tömegének súlyos helyzetével foglalkozik, abból a felismerésből kiindulva, hogy a közép- és kelet-európai zsidó nyomor érdekében súlyos akcióba kell lépni: az amerikai zsidóságnak, Felix Warburg, a Joint elnöke és Paul Baerwald, a Joint elnöke, az értekezlet előtt kijelentették, hogy oly súlyos és tragikus jelentőségű problémák gyötrik az egész világ zsidóságát és oly országban merült fel a zsidó lét legégetőbb kérdése, hogy a Joint szükségesnek tartja az összes amerikai zsidó vezetők figyelmét a kérdések megtárgyalására sürgős akciók megindítása érdekében. Az értekezletre készített jelentéséből kiténik, hogy a Joint 1933. tavaszától 1935. szeptemberéig kétféle 654 ezer 500 dollárt folyósított segély-célokra Közép- és Kelet-Európában, ebből 902 ezer dollár a németországi zsidóknak, 947 ezer 500 dollár a Németországból elmenekült zsidóknak és 805 ezer dollár Lengyelországnak és más közép-európai országoknak jutott.

— Meghalt id. Reiter Mór. Szatmárnál jelenli tudósítónk: A satmari zsidóság egyik legnagyobb figurája dőlt ki szombaton éjjel az éltök sorából. Hosszabb betegség után, 70 éves korában meghalt id. Reiter Mór fakeskedő, tudógyulladás következtében. Az elhunyt évvéletlen érdemeket szerzett magának, a legnemesebb zsidóintézmények megeremelésével. Hosszu ideig élte ke volt az ortodox hitközségnek, a Zsidó Árvagondozó és a Joint Kishitelbank alapítóelnöke, a Mizrahi és az orth. elemi iskola egyik megalapítója volt. Százszázalékos zsidó, aki egész életén keresztül ideálokért küzdött. Temetése, amely vasárnap délután ment végbe imponáns keretek között folyt le, csaknem az egész város zsidóságának részvételével. Az elhunyt végrendeletében nagy könyvtárát részben a cluj-i Chaszam Szófer jesivának és részben pedig a satumarei Tóraegyesületnek hagyta. Gyászolják dr. Reiter Lipót és Reiter Dénes fiajn kívül leányai; dr. Weimann Izsoné Oradeáról, Berger Mártonné Satumare és Klein Ödönné Varsány. A kiterjedt Reiter-család gyászában ószinte részvételt osztózik a város egész zsidósága.

PALESTINA KÜLKERESKEDELME. A németországi behozatal 1935. év első felében 1.082.000 fontot tett ki az előző évi 859.000 fonttal szemben. Viszont Németország tele a kivitel 593.000 fontról, 248.000 fontra esett. Anglia felé az év 1. felében 2.096.000 font értékű vittek ki és csak 1.411.000 fontot importáltak. Az export növekedése a citrus, gyümölcsök kivételének növekedéséből állott elő.

Németország!

NÉMET ZSIDOK OLASZORSZÁGI KIVANDORLÁSA

A német zsidók egyik berlini ülésén közölték a berlini olasz főkonzul nyilatkozatát, amely szerint az olasz kormány nem gördít akadályt olyan zsidók bevándorlása céljára, akik 30.000 líra értékű birodalmi csekkel indulnak el, hogy új hazát keressenek.

A Hilisverein egyik megbizottja a napokban Olaszországba megy, ahol tanulmányozni fogja a német zsidók településének lehetőségeit. Az olasz zsidó szervezetek nyilatkozata szerint több ezer, főkével bíró zsidónak telepedése nem okozna nehézséget. Tekintettel azonban az olasz hadiállapotra, ezek száma egyelőre nem lehetne több, mint legfeljebb ezer család. Ha átlag 20.000 márkát vinnének magukkal, úgy így is körülbelül 20 millió márkát tenne ki a fölköltvétel.

NÉMETORSZÁGI KIUTASÍTÁSOK

Berlin. A titkos rendőrség kiutasítási /egzését kézbesített Salom Adler Rudelnak, a zsidó szociális gondoskodás és kivándorlás szervezőjének, aki két héten belül el kell hagynja az ország területét. A kiutasítás oka ismeretlen. Adler-Rudel osztrák állampolgár, de hosszú éveken át a berlini hitközség munkaközvetítő irodájának igazgatója volt. Hitler uralma óta a kivándorlási ügyek egyik legfőbb intézője volt.

MAGDEBURGBAN A RENDŐRSÉG SEGÍTSÉGEVEL SZABADULNAK MEG A KONKURENCIÁTOL

A Gebrüder Barasch nagy konfekciós cég vezetőit letartóztatták. Ez a zsidó cég tárgyalásokat folytatott egy árja céggel, az üzlet eladása ügyében. Mivel a hat és fél millió márká vételárát túl magasnak találták, „más uton” intézkedtek az ügyet. Rendőrelleg lezártatták Ok: a letartóztatott egyének „ajátalan üzelmek” folytatták a cég női alkalmazottaival szemben.

EINSTEIN LEANYAINAK VAGYONÁT IS ELVETTEK A NÉMETEK

A berlini „Reichsgesetzblatt” közli, hogy Albert Einstein professzor két leányának Németországban hagyott vagyonát is lefoglalták, így Margot Marianoff és Ilse Kayser asszony vagyonát „államelenes üzemek” címén. Ilse Kayser asszony különben annak az ismert dr. Rudolf Kayser irodalomtörténésznek felesége volt, aki egy évvel ezelőtt Párisban elhunyt.

AZ ÖRULTEK HÁZABOL...

Berlin. A „Judenkonner” csnli lap írja „Kirakati babák” címen: „Ezeket a babákat rendszerint zsidók gyártják. Ennek következménye az hogy mongol szemvágásuk van, mert nem szeretik az északi fajt”. Viszont a férfi-babákat rendszerint zsidós kinézésűnek készítették el. (Hogy a fajvagyúrást elősegítsék). Rendkívül ügyesek abban, hogy az alakot árjának állítják be, viszont az arcot zsidósítják, hogy ne legyen ellenszenves a nők előtt a keleti fajtság. Kérjük az olvasókat — írja a lap — hogy nézzék meg a kirakati babákat és meggyőződnek arról, amit írunk. Kijönben azt ajánljuk, hogy minden egyes üzletet, amely zsidós típusokat tesz kirakataiba, 100 márká külön adóval sújtsanak.

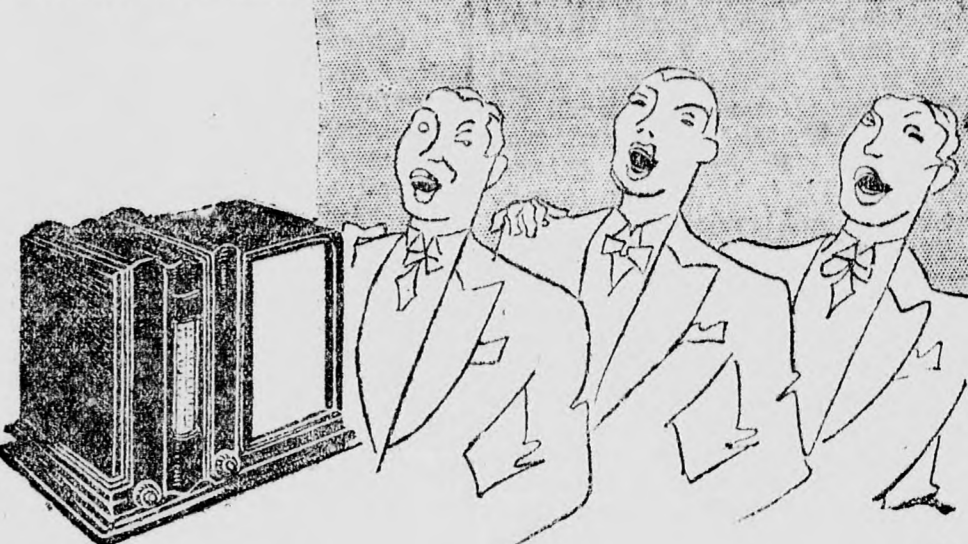
ELITELTEK KÉT RÉSZEG ZSIDÓVÉRŐT

Lonsdoriban két részeg árja behatolt egy zsidó házába, ahol a házigazdát és családjának tagjait megverték. A giesseni bíróság amint azt a Frankfurter Zeitung december 13-iki száma hozza, hat-hat hét fogházra ítélte az inzulálókat. Az ítéletet beszármították a vizsgálati fogságban töltött egyhét élt is.

SUPER 36

5+1 CÖVEL
19-2000 M
TÁVKAPCSOLÓ
FINOMBEÁLLÍTÁS

AZ ÖSSZECSÜZMŰZÁKI ÜJÍTÁSOK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL SZERKEZTE

RADIO Standard

Kapható: „MUSICA” B-dul Regele Ferdinand 9. „LEONARDG” Str. Avram Iancu 1.

A MOZART STIPENDIUMRA CSAK ÁRJAK PÁLYÁZHATNAK

A Frankfurt a. Maini „Fränkische Tageszeitung” írja, hogy a Mozart-alapítvány új stipendiumra írt ki pályázatot, amely 1936 szeptember 1-én kerül kiosztásra. Pályázni csak olyanoknak van joguk, akik igazolják árja származásukat.

ÜZLETELADÁSOK

A düsseldorfi divatruház, amely Coppel és Goldschmidt zsidó cég tulajdona volt, Georg Leitner et Co. árja cég tulajdonába ment át. Az E. Sostheim textiláruházat Hans Appenzeller cég vette át. Harburgban elárulást rendeztek és megszűntek, az M. M. Friedman, a Ludwig Fliess, Eduard Herzberg és Ad. Frack cégek. Essenben N. Karsch cég került árja tulajdonos kezébe. Megszűntek a Gumpel és Samson bankcég Bernburgban. A Bernburger Bankhaus a megszűnő bankház helységeiben egy fiókot állított fel, a hatóságok tudtával és beleegyezésével, hogy ezzel is zsidó bankház vevőkörét magának biztosítsa.

A ZSIDOKAT ELŰZIK A SAAR-VIDÉKRŐL?

Nürnberg. A „Fränkische Tageszeitung” közli, hogy Bureket a Saar-vidék birodalmi biztosa kijelentette, hogy „néhány hónap múlva, körülbelül március 1-ig a Saar-vidék lesz a német birodalom zsidóktól legmentesebb területe.

KIFORGÁTTAK TULAJDONÁBOL A SIMSON-CSALÁDOT

A Havas jelentés szerint Thüringia kormányzója, von Blomberg hadügyminiszterrel egyetértésben, Hitler rendelkezésére bocsátotta a shuli jegygyárat, amely egy Simson nevű zsidó család tulajdonát képezte. A Simson-család tagjait kiutasították Németországból, mert állítólag törvénytelen előnyöket élveztek, munkáikat túl alacsony bírel javadalmazták és elhanyagolták a szükséges egészségügyi óvintézkedéseket.

TOVÁBBI LETARTÓZTATÁSOK NÉMETORSZÁGBAN

Berlin. Dr. Ignatz Maybaum Frankfurt am Main-i rabbi az ismert zsidó vezető, számos vallás-tudományi mű szerzője, egy zsidó gyűlésen tartott beszéde miatt a Gestapo letartóztatásba helyezte.

Nagy feltűnést keltett, hogy dr. Sigmund Wassermann ismert zsidó b. kár, aki a zsidó közeletben is jelentős szerepet játszik, letartóztatott. Letartóztatása kapcsolatban van azzal az akcióval, amely az előzta, hogy likvidálják mielőbb a zsidó magánbankokat. Kiszivárgott hírek szerint Wassermann letartóztatása azért történt, mert összekülböztött és differenciál voltak a nemzetiszocialista tözsdé-alkusokkal. Dr. Wassermann hét napig volt letartóztatásban.

December 15-én hét fiatal zsidó fiút a Gestapo letartóztatott Berlinben, akik egy chaluécképző tanfolyamon vettek részt, későbbi Palesztinába való kivándorlás céljából. A letartóztatás okát nem közölték. Attól félnek, hogy ez az intézkedés jel arra, hogy a chalué-mozgalmat is beszüntessék Németországban. Később hatot közülök szabadlábra helyezték, a hetediket Berl Eisenstadtot fogva tartották. Eisenstadt chalué vezetője a danzei chaluémozgalomnak és Berlinben fiatal zsidók további képzésének kérdésében tárgyal.

Az olasz zsidóság áldozatkészsége.

Róma. Az olasz hitközsegek szervezete utján felhívást bocsátott ki a kormány, amelyben arra kéri a zsidóságot, hogy arany, ezüst és nemesfém vagyonát, telkitel a nehéz időkre, bocsájtják az olasz kormány rendelkezésére. Dr. Aldo Lattes Róma főrabijja, több rabbitársával egyetemben megjelent az olasz fassziszta párt fötitkárnál és átnyújtotta neki a római nagytemplom tőzszokrényének aranykulcsát, amonkivül egy szinuszis templomi gyertyatartót.

Elegáns őszi és téli szövetkülön'egességeim kabátokban és öltönyökben megérkeztek HACKMAYER uriszabóság ORADEA P. Reg. Maria 3.

PALESZTINA

A németek Tel Avivban

Érdemes figyelemmel kísérni azt a nagyszabású propagandát, amely a telavivi városi tanácsválasztások körül zajlik, az az helyesebben zajlott, mert mire ezek a sorok megjelennek, a 100 százalékos héber város — ahogyan büszkén és ma már kissé alapítványul nevezik Tel-Avivot — már új vezetőség alá került. Ennek a propagandának, amely a választásokat megelőzte, nem az a legnagyobb és legszomorúbb jelentősége, hogy a 15 tanácsosi mandátumra csekély 24 listát nyújtottak be. Még az sem a legérdekesebb mozzanata a választási küzdelemnek, hogy Tel-Aviv eddigi főpolgármestere, az öreg Meir Dizengoff, aki egyik alapítója volt ennek a nagyvárosnak, eleinte nem is akarta jelöltetni magát és csak utolsó pillanatban határozta el magát arra, hogy teljesen önálló listával indul.

A legfigyelemre méltó momentuma ennek a választási küzdelemnek az a megmozdulás, amelyet a Németországból menekült zsidók indítottak dr. Felix Rosenblüh jelöltetésére érdekében. A cionista exekutive egykori szervezeti referense dr. Rosenblüh. Az ő nevéhez fűződik a cionista szervezet letérése. Talán éppen az adta neki az erkölcsi alapot arra, hogy részt követeljen magának Tel-Aviv városi gazdálkodásának a vezetésében. A jómódu németországi menekültek hihetetlen energiát, pénzét és időt áldozták a maguk jelöltje érdekében.

Az ember egészen furcsán érzi magát, amikor olvassa, hogy a Németországból alig kijutott zsidók, akik valóságban „hitlerizáltak” a zsidó Palesztina legszűkebb városait, akik az elviselhetetlen porosz junkergörög egyik változatát plántálták át az épülő zsidó állam földjére és akik minden emberi részvét és együttérzés ellenére nem tudtak valami tulbarátságos fogadtatást biztosítani maguknak Palesztina régi lakosságának, most külön német csoportként akarnak ráülni Tel-Aviv nyakára. És ennek érdekében lerántják a sárba a városalapító Dizengoff-érát, hogy az nem elég modern, nem elég világvárosi nem elég európai, létszám dolog, hogy az olyan frissen jött vendég ki akarja tenni helyéből a vendéglátó gazdát és még hozzá német színekben.

Tel-Aviv eddig valóban 100 százalékos zsidó és héber város volt, az új németi zsidóság egyik legértékesebb fellegvára. Ott még a különben annyira mindenható baloldali diktatúra ereje is megtört a józan belátás és a magasabbrendű nemzeti érdekek bástyáján. Ezért nem elég modern, nem elég világvárosi és nem elég európai Tel-Aviv a szocialista lista menekült németországi zsidóknak, Tel-Aviv tulságosan zsidó az ő szemükben és tulajdonképpen minden áron bejutni a városához. Közben megfélemlítkeznek a legelmeibb idomosvágról is.

Minden testvér! együttérzésünk a sok megpróbáltatásnak kitért németországi zsidóság. De az igazságot, akár milyen ekscitív is nekik is meg kell mondani. Azoknak az embernek, akiket túlvilági erőszak csak a Hitler-diktatúra véres ökle tudott kipofozni a Harmadik Birodalomból és egyébként talán sohasem jutott volna eszükbe, hogy valahol állami építési munkálatoknál zsidók, semmi joguk és semmi erkölcsi alapjuk sincs ahhoz, hogy rátekküdjenek a legszűkebb város felé és a maguk elgáncsolódott képére formálják. Nem. Ebből nem kérünk. Maradjon csak meg Tel-Aviv zsidónak és keletinek, ne akarjanak erőszakkal Kurfürstendammon: csinálni belőle. Mint ahogy kis Moszkvát sem hagyhatunk csinálni belőle. (d)

Muse Duchan, a Palesztina-kormány talaj departamentjének helyettes vezetője megvált állásától. Azon zsidó magasrangú hivatalnokhoz tartozott, aki kmár 1921. áprilisában lépett a palesztinai kormány szolgálatába.

Csernichovszky, a híres költő, Tel-Aviv díszpolgára lett. Tel-Aviv városa, Saul Csernichovszkyt hatvanadik születésnapja alkalmából díszpolgárává nevezte ki. Csernichovszky 1875-ben, a Krímben, Michalowszka községben született és hetedik életévétől kezdve intenzív héber kiképzésben részesült. Az egyetemen az orvosi fakultást végezte és egyidejűleg Szentpéterváron mint orvos működött. Maradandó költői ténykedésén kívül elévülhetetlen érdemeket szerzett a botanika, anatómia és különböző orvosi szakirányok terén megalkotta a héber terminológiát. Egyike legjelentősebb műfordítója a héber nyelvnek, amelyre számos világhírű alkotását ültetett át. Nemrégiben a finn kormány vendége volt, mert lefordította héberre a finnek nemzeti épszáját, a „Kalevala”-t. Lefordította Iliaszt és Odüsszeát, Odüsszeát királyt Szofoklesztől. Anakreon dalait, Shakespeare-től Maché-l-ct, Goethe Reinecke Fuchs-ot és még számos művet. Mint az új héber irodalom reprezentánsa, a londoni Penklub elnöki tanácsának is tagja. Csernichovszky a legjelentősebb ma élő héber költő.

A palesztinai kormány egy minden részletre kiterjedő öt éves tervet készített az ország befásítására, 5000 dunam földet akarnak évente (cca 1000 hold) befásítani. A kormány külön 1000 fontot szavazott meg az Olajfák-hegységnek beültetésére, tekintettel annak történelmi jelentőségére.

A palesztinai kormány technikai iskolát létesít az araboknak Haifa-ban, Jeruzsálem. A beírtott „Adifaa” helyett megjelenő „El Sirat al Mustakim” című arab lap híradása szerint a kincstári hivatal 32.000 fontot irányzott elő, egy technikai főiskolára, melyet az arabok részére létesítenének Haifa-ban. Ott különféle szakosztály: állítanak fel. A palesztinai héber lapok megfelelő kommentárral kísérik a palesztinai kormány ebbeli ténylekét. A zsidó adófizetőkől beszédett milliányi fontokból a kormány előszerezte a nevel. nemzetiszocialista érzelmi arab antiszemita ifjúságot. A zsidók országának kellős közepén.

Gyenge a palesztinai turista forgalom. Jeruzsálem Az arab sajtó közli, hogy a turista forgalom a mostani ünnepi időszakban rendkívül gyenge. Míg az előbbi évben december hónapától márciusig egymásután külön turistahajók mentek Palesztinába, addig most összesen három hajó érkezett turistákkal. A turistaforgalom visszaszűkítése a bizonytalan nemzetközi helyzetre vezethető vissza. Nagyon sokat árt ez az arab lakosságnak mert arab kezében van a legtöbb utazási iroda és turista társaságok arab vezetőket alkalmaznak és arab szállodákba helyezik el.

Emek Jesreelben dolgozni kezd a generáció. A nahalati hegyek között, Emek Jesreelben most alapítják az első kolóniát azok számára, akiknek szülei voltak az első települők az Emekben. Ez a település azzal válik lehetővé, hogy megkezdik a félmillió fa ültetését, amely V. György angol király jubileumának emlékére történik. Kétezer dunam KKL földet használnak fel erre a célra Nahalal mellett és ehhez a munkához 40 munkásnak adnak 5-7 évre kenyeret, akik évente két hónapi foglalkoztatva lesznek. Ezt a munkát a nahalati „os” települők gyermekei fogják végezni, aki ezáltal állandó énkényhez jutnak mindaddig, amíg rendelkezésükre áll az a 20-20 dunamnyi föld, amelyen intenzív gazdálkodást folytathatnak, 50 család-ól van szó, akiknek existenciájára az átmeneti időre is biztosítva van. Ilyen alapon történik éveken keresztül a Kfar Chassidim kvéva is alapítása, amely szintén erdősítési munka által kapott, biztos alapokat.

A telavivi krónikus vízáradások. Tel-Aviv Már hozzászoktak bizonyos városrészek lakói ahhoz, hogy egy-egy nagyobb zivatar után teljesen használhatatlanná válnak az utcák és megszűnik rajtuk minden közlekedés. A város növekedésével ez a baj mind gyakoribb lesz és ma már sokszor élet és vagyonbiztonságot veszélyeztet. Néhány nappal ezelőtt két óra hosszáig tartó felhőszerkezet volt, amikor is 60 milliméternyi csapadék volt és ez előtűtte az alacsonyabban fekvő városrészeket és igen sok helyen a nagy házak szinterénhelviseibe is behatolt. Fos-anig a homok beszivta a sok vizet, azonban a köves és aszfaltos utcákon összeszorult a víz és lefolyást keres. Sok helyütt a barakkások csaknem teljesen tönkrementek és a zsidók vagyonháját egészen elvitte. A város vezetősége pedig nem vett még annyi fáradságot magának, hogy ilyen és hasonló bajok esetén megszervezze a kellő segítséget, úgyhogy az emberi segítség szokásos formái is hiányoztak. Ennek kapcsán folyton erősbödik az a hangulat: Tel-Avivban, hogy a város vezetőségének szellemé meg kell változzék.

Sulyos fogházbüntetésre ítélték négy zsidó fűlémunkást. Haifa. Sherwel bíró folytatta az azt a pert, amelyen négy zsidó munkás állott az itteni bíróság előtt. A négy munkás a Meshek Company alkalmazásában volt és augusztus 19-én a Kuskus Taboun-területen magáradták őket beduinok. A harc közben Mohamed el Alyan nevű beduin meghalt, négy megsebesült. Saleh Kassin beduin a tanúvallgatások során elismerte, hogy ő és négy társa megakarták akadályozni a zsidó munkásokat abban, hogy traktorjaikkal dolgozhassanak. Közben történt az összetűzés, amikor is a zsidók fegyverüket használták. A bíróság Jichack Hankint tíz évi fegyházra, Mordechai Mizrachi, Josef Domat és Arje Abrahamson két-két évi fegyházra ítélte. A sulyos ítélet nagy feltűnést keltett a palesztinai közvéleményben.

Figyelem! Felhívjuk a figyelmet, hogy a lejjebb megnevezett kirándulások és utazások fő esztendőre és a közeljövőben többi országba is

ZION LLOYD

által történnek meg.

Tehát ha valamilyen információt, utbaigazítást akar, úgy forduljon bizalommal a M. Jampolsky vezetésére alant álló

ZION-LLOYD-HOZ

BUCUREȘTI, Calea Victoriei 33, (Casa Frascati) Telefon 3.69.13
Képviseletek Clujban: Dr. W. Neumann Str. Berthelot 12, Timisoara: Reiter Ernő Str. Ponas 5
Oradea: Kirsch Tibor, Str. Iorga 21. Telefon 252.

KÖZÉLET

A dumbraveni zsidóság chanuka-estélye. A dumbraveni zsidóság jóslékertől műsoros összejövetelt tartott. Antal Jakab, a zsidóhitközség elnöke melege szavakkal üdvözölte a vendégeket: Hirsch Simont, a KKL főtitkárát és a mediási Bariszia kiküldötteit. Vértés Ferenc KKL biztos a dumbraveni zsidóság 5 éves cionista tevékenységéről tartott érdekes és áttekinthető beszámolót. Utána Hirsch Simon tartotta meg előadását, Heilper Ernő, a mediási Bariszia Rosnisonja ismertette a mediási helyi csoport tevékenységét. A helyi csoport elnöke egyhangúlag Antal Jakab urat, a dumbraveni zsidó hitközség elnökét választotta meg. A következő: Főtitkár: dr. Herzlinger Dezső, KKL és KH-biztos: Vértés Ferenc és Vértés Endre, Pénztárnok: Adler Hermann, Jegyzői: Herzlinger Margit, Adler Ella, Izsák Magda. Ellenőr: Vértés Dezső. — Az estély műsorának lezajlása után büféit szolgáltak fel. Háziasszony volt: Vértés Jenőné, az estély rendezése körül közreműködtek: Herzlinger Izsákné, Birnbaum Etus, Adler Ella, Herzlinger Margit, Izsák Magda és Herzlinger Sári. Az estély rendezésének érdeme Vértés Ferenc, KKL biztosé, aki fáradságtalanul dolgozott annak sikere érdekében.

A pancotai izraelita hitközség f. hó 26-án délután 5 órakor tartotta meg jól sikerült chanuka ünnepét. A gyönyörűen kivülgitt templom szüfölség megtelt előkelő közönséggel. Az ünnepély Mátyás Pinkász kántor esti imájával kezdődött, melynek vezérelt Herskovits Dezső kántor a gyermekkorustól kísérve gyűjtötte meg a gyertyákat. Ezután Scennschein Elías főrabbi tartotta meg magasszarnyalásu ünnepi szónoklatát, méltatva a nap jelentőségét. A szónoklat befejeztével szavaltak következtek és pedig: „Chanuka dal” szavaltta: Haas Tibor, „Makkabeusok” szavaltta: Csillag Agi, „Jisgádál” dr. Szabolcsi Lajostól szavaltta: Hartmann Odón fűgimnásiumi tanuló, Herskovits Dezső kántor kíséretével. Az ünnepély a Hátikvá élenkésével nyert befejezést.

A zágrábi hitközségi választáson a cionisták győztek. Zagreb. A napokban folyt le a hitközségi választás, amelyen 3159 választói jogosultsággal bíró közül 2028 szavazott. A cionisták listájára 1406 szavazat jutott, a revizionistára 189, az eszmilánásra 343. Ezzel a cionisták kezébe került a hitközségi vezetés. Abszolút többséghez jutottak és így közülök került ki az elnök és a két alelnök. Az eredmény biztosítékot nyújt arra nézve is, hogy Jugoszláviának ez a nagy hitközsége cionista irányítás alá került.

Az ipolyi (Sahy) zsidó cserkészcsapat nagysikerű kultúrelőadást rendezett. Widder Imre a mezejent közönség nevében üdvözölte a zsidó cserkészeket, majd „Tábori” jelenet következett. A szavalókórus Schmidl László parancsnok „A barátság himnusz” c. művét nagy sikerrel interpretálta. Gansel T. és Schwartz V. Szabolcsi verseiből szavaltak, majd Bercezelér György, Schmidl László „A zsidó ifjúság útja” c. munkáját olvasta fel. Megérdemelt sikert arattak még magánzókkal: Bercezelér Eva, Widder Eva, Holló Dénes, Neu Anna, Adler V., Bárony E., Kárpáti P., Köves T., F. Kulka, P. Kohn, Lów Margó, Bárony A. V. Schmidl D. Oblath T. Weiler I. Lengyel, K. Widder, L. Oblath, T. Weiler I. Gansel, V. Hándler, Klein Károly. A rendezés kiváló munkáját Schmidl László csapatparancsnok kifogástalanul végezte. Mint a műsor egyrészének szerzője és az est ünnepi szónoka általánosan sikert aratott. (D. A.)

A Satumari zsidó Arvagondozó az elmúlt héten nyitotta meg Napközi Ot-honát, ahol a teli napokon keresztül 100 szegény zsidó gyermek nyert teljes ellátást és elhelyezést. A megnyitó ünnepélyen Ursu Joan alpolgármester is beszédet mondott. Dr. Friedmann Armin nyitotta meg az üdvözítő beszédek sorát, majd a házasok és jótékony testületek üdvözlései következtek. Diszkrétan tett a satumari zsidó Arvagondozó vezetőségétől amellet, hogy példásan gondoskodik az öt honi árvák ellátásáról, 20 bessorabiai zsidó árvát is magához vette, hogy megmentse őket a biztos haláltól.

Az ungvári héber iskolák, nevezetesen a héber gimnázium, elemi és óvoda növendékei a városi színházban chanukai ünnepélyt rendeztek. A kiválóan megrendezett chanukai ünnepély nemcsak az egész országban de külföldön is nagy érdeklődést keltett, minthogy a kassai rádió az előadásról helyszíni közvetítést adott.

A Porunca Vremii fantaszikus vádja a targu-muresi polgármester ellen

A Porunca Vremii szélsőséges uszító antiszemita lap egyik legutóbbi számában nagy cikket ír Targu-Muresről. A cikkben leírja, hogy 1836-ban 570 zsidó volt a városban, míg 1900-ban már 1658 volt a számuk. Azt is írja a lap, hogy háború előtt egy temploma volt a targu-muresi zsidóságnak, viszont most öt működik, amelyek felépítéséhez Dandea polgármester a város pénzéből utalt ki három millió leit. Viszont a Tanonc Otthon felépítéséhez nem akart hozzájárulni. Természetesen, mondanunk sem kell, hogy az egész minden alapot nélkülöző koholmány, mivel a város egyetlen banit sem adott zsidó célokra, ellenben a lap által említett épületek már régen két miniszter jelenlétében fel is avatták.

Végül a Porunca Vremii azt is írja, hogy a „merészesség és engedékenység csimborasszója” az, hogy a katonai alreáliskolában

egy Guttfried nevű zsidó is taníthat, akinek eltávolítását is követeli.

Egy régi targu-muresi polgár, aki vezetőszerepet játszott a targu-muresi hitközségi életben, úgy nyilatkozott, hogy a városi tanácsa hivatalosan megszavazott ugyan Bernády polgármestersége alatt 300.000 lei segélyt a templom építéséhez, azonban ezt sohasem folyósították. Míg más templomok építésére négy-öt millió leit fizettek ki, addig a zsidóságnak a megszavazott összeget sem folyósították. Nem elég tehát, hogy nem fizettek ki, még most a Porunca Vremii éppen ezzel az antiszemita propagandát.

László Akos „cum laude” avatták doktorrá Budapesten. A József Nándor műegyetemen ünnepélyes külsőségek között „cum laude” doktorrá avatták László Akos eluji okleveles közgazdászt. Doktori értekezései „Románia állampénzügyi helyzete a világháború után” volt, szöbeli szigorlatát is kitűnő eredménnyel tette le és „Cum laude” avatták doktorrá. Dr. László Akos, fia László Gyulának, a eluji Kereskedelmi Hitelbank Rt. vezérigazgatójának, aki a eluji Cheva Kadisa nagyszerűen álló elnöke.

Roosevelt a zsidóság világhelyzetéről érdeklődik

Washington. Roosevelt elnök külfelgátásra kérte Louis Lipskyt, az American Jewish Congress tagját és dr. Cyrus Adler, az American Jewish Committee elnökét, hogy referáljanak neki a zsidóság világhelyzetéről. Az elnök a kihallgatáson igen nagy tájékozottságot tanúsított a zsidóság kérdésében.

Hétről-hétre

Jeruzsálem. A közeli napokban találkoznak a főkörmányzó és Emir Abdullah Transzjordánia fejedelme. — Október havában a Galilea körletben 100 új mákria esetet jelentettek be a betegséglelyzőnek. Tízhuszöt 251 fordult elő. — Huberman Bronislaw 1936. január 7-én érkezik Palesztinába. — Ötven bucharai zsidó család Kabulból megérkezett a haifai kikötőbe. — A Palesztina kormányának az október-áprilisi félévben 2968.612 font volt a bevétele, 200.000 fonttal több, mint ahogy előirányozva volt. Az előző évben félmillió fonttal kevesebb volt a bevétel a hasonló időszakban. — Ajalaeth Hasachar (Galilea) ottani településnek rendkívül nagy segítségére van az új vízforrás. — Virágvázak készítésére, német szakemberek közreműködésével gyár létesült Jagurban (Haifa mellett), melynek gyártmányai rövidesen piacra kerülnek. — Hassan bey Shukri, Haifa városának polgármestere az újságírók előtt kijelentette, hogy a város lakossága meglaladja a százszázszázot. — November végén megindult Irak és Palesztina között a telefó-forgalom. Az első beszélgetést Jassin pápa, Irak miniszterelnöke folytatta John Halim Haifa-i Palesztina kormányfőtitkárával. — A „Inuvah” a munkás-mezőgazdasági eladási szövetekezést Kfar Malal-ban új központi irodalmat létesített dan minták alapján.

Bécs. A napokban megalakult a héber egyetlen barátainak köre, elnöké Adolf Böhmöt választották meg, alelnöké prof. Gottlieb és Sandor Wolffot. — A „Fachschaff der Geographen” nevű földrajzi társulat, amely a filozófiai fakultás földrajztudományval foglalkozó tagjait is magába foglalja, az egyetem 21. sz. számú termében előadást hirdet. A címe az előadásnak „A mi szomszédvárosunk Budapesten”. Az előadást egy pesti tanár tartotta és az előzőt az a figyelemmel kísérték: Csak árja vendégek kívánatosak! Ugyanis az a bécsi tudományos körökben is érvényesült a berlini szellem és nem sok jót jelent a jövőre nézve.

Brüsszel. A belga hivatalos lap, a „Moniteur Belge” új társasági törvényes működésének engedélyezését hozza. A címe: „Le Pêril Juif” (A zsidó veszedelm) célja pedig az árja faj megvédése. Alapítói néhány iparos és ügyvéd. Első eset Belgiumban, hogy ilyen bejegyzés megtörtént itt. Zsidó részről illetékes helyen intervenáltak ez ügyben.

A TEL-AVIVI VÁLASZTÁSOK. A tel-avivi városi tanács-választás végső eredménye a következőképpen alakult: A választáson résztvevő összesen 21.677 szavazásra jogosult polgár. A munkáspárt 8709, a „centrum pártokra” 8651, a Meir Diesengoffi polgármester listájára 2007, míg a progresszív koalícionisták és a Hitaachduth Olé Germania (der Felix Rosenblüth) egyesített listájára 1632 szavazat esett. A 15 mandátum közül a munkáspártra és a centumpártra egyaránt 6-6 mandátum esik. A centumpártiak mandátumai a következőképpen oszlanak meg: Roksach alpolgármester csoportja 1, a szhatov frakció 1, revizionisták 1, Mizrachi 1, ház tulajdonosok csoportja 2. A 13-ik mandátumra Diesengoff, a 14. Rosenblüth der listáját illeti meg. A 15-ik mandátum sorsa még bizonytalan: a Diesengoffi lista, a Hapoel Hamizrachi és a szefárd zsidók jönnek számításba odanélkül.

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPÉN ORADEA.

Jubiláris konferenciát tart a Jewish Agency és Keren Hajassod Oradeán

Tizenöt éve tölti be fontos és magasrangos hivatását a Keren Hajassod, a zsidó országépítési alap, amely milliárdokat juttatott eddig Palesztinának. Szerke a világon nagy államérdek, a világ első emberei ünneplik a zsidóságnak ezt a produktív instrumentumát. A Jewish Agency erdélyi szekcióját is elhatározta, hogy reorganizálja magát és ünnepi ülése hozza össze a romániai zsidóság Palesztinával szimpatizáló reprezentánsait. A konferenciát Oradeán tartják meg január 5-én és 6-án ünnepélyes keretek között. A nagyszabású programból kiemeljük a következőket:

Megnyitó január 5-én délelőtti 11 órakor a város háza dísztermében. Lőw Immanuel beszámol a KH erdélyi munkájáról. Moritz Peiser mint KH delegátus tart előadást. Weinberger Nándor, az önkéntes gyűjtőpárok munkájáról beszél. Dr. Nachum Goldmann és Samuel Gronemann külföldi megbízottak előadása következik. Általános vita és választások. Ugyanaznap délután 7 órakor a Filmpalacban ünnepélyes nagygyűlés. Ezen az ünnepélyes megnyitón dr. Weiss Artur mint a KH erdélyi elnöke referál az alap 15 évi munkájáról. Dr. Nobel Sándor üdvözlő a vendégeket. Dr. Balázs Endre az erdélyi Jewish Agency elnöke annak jelentőségéről beszél. Lovag Anchaich Max Cernauti a bukovinai ismert nagyiparos a KH és Jewish Agency jelentőségét ismereti. Najid dr. Nehum Goldmann és S. Gronemann tartanak előadást. Este Bankett. Január 6-án táncestély a Wizo rendezésében.

RIPPER FARKAS gyáros halála

Mélyszégyen megdöbbentést keltett egész Oradea társadalmában, hogy Ripper Farkas gyáros, az oradeai közgazdasági és társadalmi élet kimagasló egyénisége 49 éves korában, súlyos szenvedés után elhunyt. Ripper Farkas mint szegény, vallásos szülők gyermeke a maga szoralmával, tehetséggel, igazi self made man-i adottságokkal vagyoniilag és társadalmilag is alig két évtized alatt nagy karriert futott be. S dacára ennek, mindenkor igen szerény, mindenkivel egylítettő puritán jószívű ember maradt. Tudta, hogy a jólét kötelez és ezért páratlan adási készséggel mind az anyós, mind a kénnek adott. Jótékonyága közismert volt és sok szegény család fojtatni kora halálát. Ripper Farkas vallásos érzésű volt és az elsők között lehetett látni akkor is, amikor Palesztináról dolgozni és adni kellett. Korai tragikus halálát övezve, leánya Márta dr. Kunda Andorné és fia dr. Ripper György gyászolják és kiterített rokonság. — Temetése kedd délután a város osztrák részvéte mellett folyt le Fuchs Benjámin főrabbi szivemarkoló szavai után Szirmai Lajos, a Gyárbarosok Szövetségének elnöke és dr. Molnár Vilmos a Zsidókörház igazgató főorvosa búcsúztatták az oradeai zsidóság nagy halálját.

HALÁLOZÁS. Karmitz Marín magánzó, a bucaresti társaság közismert tagja 86 éves korában Bucarestben elhunyt. A megboldogultban Karmitz Isidore, Leonty, Hózei és Solly a legnagyobb romániai szövőgyára-nagykereskedelmi vállalat, a Drogueria Standard tulajdonosai édesapjukat gyászolják.

Szerencsés számu sorsjegy várja Önt a **Kereskedelmi Hitelbank** részvénytársaságnál Cluj, Piața Unirii

Zsidó humor

IGAZA VAN HITLERNEK

Hitler és Goebbels repülőgépen keringenek Berlin felett.

— Micsoda embertömegek azok, amelyeket ott látunk? Kérde a Führer.

— Azok a vajért állanak sorban — mondta Goebbels.

— Akkor nem érdekelnek — válaszolta Hitler — mert én csak munkát és kenyeret ígértem nekik — de vajért nem volt szó...

SZÁZ LEIT ADOK ÉRTE

Egy hitorsos, aki roppant zsigori ember volt és amellet nagy vagyonnal is rendelkezett, rettenetesen vallástalan ember volt és amikor halálós ágyán feküdt, még akkor sem engedte magát a rabbit. Végül annyira elgyengült, hogy nem tudott tiltakozni és a rabbi az ágyához lépett. Kezébe nyomott egy imakönyvet és intett neki, hogy imádkozzon.

A halkokló vallástalan hitorsos életlen ujjával végigtapogatta az imakönyvet és erre végső megcsúszásával kinyögte:

— Hundert lei gib ich dafür.

JELENET AZ ERDŐBEN

R. Smiel az erdőben sétál, midőn egyszerre előtöppan egy alak és rákiabál:

— Ide a pénz!

R. Smiel előveszi a pénztárcáját, közben megkérdezi:

— Nem elégednemez a felével?

— Fogd be a pofád — ordított rá a revolveres — ugy pofonváclak, hogy leszik az a buta tökfek!

— Ugy? — mondja erre dühösen R. Smiel — még gorombáskodik is? Akkor leszel, hogy még egyszer erre jöjjek sétálni!

KESERŰ PIRULA — STANIOL CSOMAGOLÁSBAN.

A legutóbbi oradeai képviselőtestületi választásról beszélnek egyik kávéházi asztalnál és főlben kritizálják a megválasztottak egyéniségét. Erre tudásról és humorról ismert volt hitközségi elnök a következőket mondotta:

Jama traktátusának 22-b. oldalán az utolsó sorban lehet erre vonatkozólag érdekes utalást találni. Simon ben Jechocadak azt mondja a szentenciában:

— *Leszjobb olyan férfiakat állítani a gyülekezet élére, akiknek családjában valami hiba van. Mert ha ilyen vezető — a vezetőnek szokása szerinti — gógóskodni kezd a községgel szemben, akkor megeléget neki szépen mondani: Vigyázz! Ne hordd fejed oly magasan, mert neked is van néhány nagy hibád.*

A talnudi citátumot több helyszíni „rámutatással” illusztrálta az idézet elmondója.

LÖW IMMÁNUEL HIANYSZ ZOOLOGIAI TUDÁSA

Egy tengerparti vendéglőben történt, amelynek tulajdonosa a Hirsch nevet viselte. A rituális koszt diétás és fűszeretlen volt, ellenben annál paprikásabb a számla. Löw Immanuel nézi-nézi csendesen és gondolatlat már más tájak felé kalandolnak. A vendégfős kérdéssel bátorodik:

Méltóságod talán drágának találja az árainkat hogy tünődik a számlán?

— Csak azon tünődöm — felel Löw Immanuel — milyen hiányosak a zoológiai ismereteim. Ich wusste garnicht, dass der Hirsch ein Raubtier ist.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA, Strada Iosif Vulcan No. 4.

ZSIDÓ HETILAP

Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor - Leifer Zoltán

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Hitközségeknek és vállalatoknak 500, magánosoknak; egész évre 300, félévre 160, negyedévre 85 lei, külföldön: 120-30, 45, 25 és, 180, 95, 50 dinár, 25-15 Pesas, 10-5 Dollar.

Mentsen meg a Népszövetség télmillió üldözött teher embert is!

Amikor két évvel ezelőtt a Jewish Agency a német szörnyűségek hatására a Népszövetséghez fordult segítségért, azt hitte a világ közvéleménye, hogy ennek nagy hatása lesz a zsidóság sorsára. A világ demokratikus és progresszív köréi hallatlanul lel voltak háborodva a német barbárság miatt és amikor ennek hatása alatt fellátráltak az illetékes hivatalok és főbiztosok James MacDonalddal állították élre, ugy gondolták, hogy megfellelő utak találhatók majd, egyszerű jomptani a hitlerizmus gazdasági, másrészt a menekültek elhelyezése nem lesz lehetetlen feladat.

Két év után kiderült, hogy nem sokat segített ez a hivatal és annak főbiztosai lemondott a további vezetéről. Ennek a visszavonulásnak jó oka, hogy a kormányok nem támogatták eléggé sem anyagilag, sem más lehetőségekben az akcióit, az országok kapui zárva maradtak és egyedül a zsidóság súlyos és csaknem kivétel nélkül távra vált; télmillió selymiből német zsidó megmentése.

James Macdonald lemondott és ezzel kapcsolatban búcsúlevelet írt a Népszövetséghez. Nevezteik búcsúlevelének vagy össze-foglalt jelentésének a jelentős sorokba mondta a rémséget, amelyet a németek elkövettek és követnek el ma is ártatlan százszázteket ellen. Panszűlde előtt áll télmillió ember — írta Macdonald, Mártrók, akiknek semmi más bűnük nincs, csak nem tartoznak az „árja” fajhoz, Leírja a kizárhatatlan zsidó főmegek szenvedését, akik előbb emelvények a kisvárosokból és falvakból, most pedig a nagyobb centrumok üldözött vadjai lettek.

Az is írta Macdonald, hogy Németországot az 1922. évi felszólítást egyezményen kívül semmi sem kényszeríti a kisebbségi jogok tisztelgetben tartására. De ugy vélték, nem kell több biztosíték, hiszen a XIX. században Németország mindég elől járt a kisebbségi jogok követelésében. Ugy volt az 1878-as berlini kongresszuson és azóta is mindig az elnyomottak szószólója volt. Végül azzal fejezi be a főbiztos, hogy a Népszövetség és azok tagállamai szőltsák let energikusak a német kormányt, hogy alkalmazzák a nemzetközi törvényekhez. Ha a zsidóüldözések tovább folynak, akkor ez a gyűlöletkeltő hamor piljut a birodalom határain és súlyos megszüntetést fog vezetni.

Macdonald levele világközvetlen felháborítást keltett. A „Times” első oldalán foglalkozik vele és teljes egészében leközi ezt a történelmi dokumentumot. A világlap szerint helyesen fogja fel Macdonald, amikor azt írja, hogy a náciizmus ma már politikai problémává nőtte ki magát. Ma már más a helyzet, mint volt 1933-ban. Viszont meggondolnának tartja a volt főbiztos által felajánlott intervenciót. A Times azt reméli, hogy a francia-angol-amerikai közvéleményben lett

rossz benyomásra regálni fog a német kormány. A „Morningpost” írja, hogy a MacDonalddal írt jelentés és levél általános érdeklődést keltett a Népszövetségi körökben. A „Daily Telegraph” szintén vezércikkben foglalkozik a kérdéssel.

Viszont a világ zsidóságának csak a része fele lehet a véleménye. Ha van a világnak még lelkiismerete, akkor nem elég plátói nyilatkozat megfogalmazni, nem elég „felháborulni” a nyugati közvéleményt, nem elég az, ha a Népszövetség, csak az ártatlan „svéd népek” pacifikálását írja ki feladatnak, amikor Európa közepén egy nép a leghatalmasabb barbárságot üzi, télmilliónyi kultúremberével.

A világ közvéleményének elementáris erővel kellene követelni a nagy nyugati államok kormányaitól, hogy igenis intervenáljanak Németországnál és kövessék ezt az intervenciót olyan leltszűlde, amely alapjaiban

rendítene meg, a vérre, bűnre könnyen épített Harmadik Birodalomra.

James MacDonalddal nem szentimentális férfi. Nem is „zsidóberenc”. Nem is rémpropagandát. Amerikai gentleman, aki tudja mit beszél. És ha ő hirdeti, hogy nem lehet tovább bínni az ártatlank szenvedéseit, akkor nemcsak a zsidók, hanem a nemzsidók is érezhetik, hogyha tartoznak valamilyen az emberiség fogalmának, akkor csekedniök kell!

Miért passzív a Népszövetség a német zsidók szenvedésével szemben? Platonikus nyilatkozatok ideje lejárt már. Amikor események éheznek és családok tízezrei jobbnál jobbot kell kezükbe vevének, amikor a megsegényesítések pokoli kínjai kell csevednyek, akkor szót kell hozadni James MacDonalddal, Intervenciót kell a Népszövetségnek és éppen ugy szökeőket csebe léptetni a 60 milliónyi barbárokkal szemben, mint tette ezt az olaszoknál, mert egy félvad ártatlan népet üldözött meg. Itt is igazságtalanság történt Európa kelős közepén, gazdaság, amely megtörtült kövétel. Mentsen meg a Népszövetség télmillió teherbörti embert!

Ujabb öt évre neveztek ki Sir Artur Wachoupe-ot Palesztina főkörmányzójává Dizengoff lett újra Tel-Aviv polgármestere

London, A gyarmatiügyi minisztérium közli, hogy György király a jelenlegi palesztina főkörmányzó, Sir Arthur Wachoupe-ot akinek megbízása 1936. november 20-án jár le, újabb öt évre kinevezte Palesztina főkörmányzójának és Transzjordánia ellenőrének. Ez az első alkalom, hogy palesztina főkörmányzó ismételt kinevezést kapott újabb öt évre. Eddigi főkörmányzók voltak: Sir Herbert Samuel 1920-1925, Lord Plumer 1925-

1928, Sir Robert Chaucellor 1928-1931, Sir Arthur Wachoupe 1931 óta. Bár öt évre szól minden kinevezés, Plumer és Chaucellor előbb léptek vissza megbízatásuktól. Tel-Aviv, December 30-án tartotta alakuló ülést az újonnan megválasztott városi tanács, Meir Dizengoffot, aki Tel-Aviv alapítója óta a város polgármestere, újra megválasztotta a százperentes zsidó város polgármesterévé.

Inculet belügyminiszter és dr Lupu a féktelen antiszemita izgatás ellen

Bucaresti. A karácsony előtti gyűlésen I. Mumulanu cuzista vezér interpellációt terjesztett be a belügyminiszterhez a Bricevában (Balti megye) zsidók által állított megmádatott cuzisták ügyében. A miniszter megígérte, hogy a bűnösök elveszik büntetésüket, amennyiben meggyőződnek bűnösségükről. Amikor Mumulanu nem vette tudomásul a miniszter választát, akkor ezt Inculet belügyminiszter is megalkalta már és azt kiáltotta vissza a cuzisták padjai felé: „Ne üzenek olyan féktelen propagandát!”

A nacional teranista párt nagyvonalú vezetője dr. Lupu, volt miniszter beszélt a ter-

tot, amelyen a külpolitiká” illetően rámutatott arra a veszélyre, amit a szélsőjobboldali irányzatok jelentenek, mert a Németországhoz való orientálódást célozzák. Szélsőjobboldali irányzatok publikációk és folyóiratok árasztják el az országot és megméltézik a máig fűszűg lelkét azzal, hogy támogatják Németországot, azt a Németországot, amely a holnap borzalmas világmezővárást készíti elő. Szerencsén az országnak, hogy Titulescu személyében olyan képviselője van aki tudja, hogyan kell irányítani az ország sorsát a nemzetközi politikában.

